EL : POBLE : CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. . 4 pessetes trimestre
PAÏSOS DE UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre
ANY IV | Barcelona, dilluns 24 de juny de 1907 | NÚM. 494
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.—TELEFON 723
PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 5'00 pessetes trimestre | Cts. 5

PASTILLAS MORELLÓ

JOSEP M.ª NOGUERA Corredor Colegiat.—Rambla Santa Mònica, 15, interior. Colocació de capitals. ADMINISTRACIÓ DE FINQUES. Compra.—Venda.—Hipoteques.—Préstams ab devolució a plassos al 4 y ½ per 100 anyal.—De 10 a 12 y de 5 a 7.—Telefon 2,293.

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.ª
Ronda Sant Pere, 8

Carta de Madrid

Els incidents ocorreguts després del discurs den Melquíades Alvarez y l'anunci de que en Maura pendria la paraula, despertaren fins a un grau altíssim l'espectació y l'interès en la sessió d'ahir. Confesso que vaig sortir de casa pertorbat y inquiet. Abans de comensar la sessió, els corredors y'l saló de conferencies estaven animadíssims, comentantse els assumptes del dia.

Un diputat de la majoria que ocupa un alt càrreg y es íntim den Maura, se m'acostà pera dirme que'l seu quefe s'havia disgustat ab lo d'abans d'ahir. La majoria, composta en bona part de diputats novells, suggestionada per l'eloqüent paraula de l'Alvarez, que remogué la patrioteria que cada un d'aquests diputats rurals guarda en son pit, serà en endavant posada a ratlla per algunes providencies que s'han pres pera moderar els impulsos dels *isidros*, y en Maura procurarà evitar tota mena d'incidents sorollosos.

Dic en veritat que aquesta conversa'm tranquilisà forsa. A més, en Dato conferencià ab l'Azcàrate y en Maura, convenint que en la sessió sols parlarien els dos, y així fou.

Y s'aixecà el venerable Azcàrate, desautorisant en ses primeres paraules al *vivo* Melquíades Alvarez, y seguí el seu discurs de tons pausats y conciliadors, tractant d'una manera admirable el problema de Catalunya. Donades les circumstancies y l'ambient, no dubto en calificar l'oració del savi orador republicà de oportuníssima, puix en la mateixa quedà consignat que l'existencia real del problema de Catalunya era un assumpte polític que devia preocupar seriament l'atenció dels polítics y de la Cambra, pera resòldrel de conformitat a les modernes aspiracions de la llibertat dels pobles.

Després parlà en Maura. Les tribunes y escons estaven plens y's feu un gran silenci en la Cambra a l'aixecarse'l quefe del Govern. Tothom està desitjós d'escoltar les seves declaracions. Es difícil estractar tot lo que en Maura va dir, y es difícil perquè en el meu concepte té més valor lo que no va dir y sols va deixar entendre, que no pas les declaracions clares y precises.

No es pas el discurs pronunciat ahir per en Maura un dels més eloqüents que he sentit dels seus llavis, però si un dels més intencionats y polítics. En Maura tenia que *templar muchas gaitas*, que diuen aquí, y la veritat es que sortí ab la seva.

El quefe del Govern digué tot lo que podia dir desde'l banc blau a favor dels solidaris, sense espantar a la majoria y obtenint sempre'l seu aplaudiment, y digué també en contra d'aquells tot lo que volia dir sense molestarlos, ni excitarlos ni prevenirlos en contra del Govern. Aquest ha sigut en síntesi el discurs den Maura.

Lo més sortint d'aquesta oració parlamentaria ha sigut el to de consideració y fins de carinyo ab que ha tractat a la representació de Catalunya. Les seves declaracions més importants: la promesa (no feta d'una manera clara, però si molt transparent) de suprimir la llei de Jurisdiccions, la més clara y precisa d'atendre l'esperit descentralisador en la llei municipal, arribant fins a donar llibertat dintre la llei pera que les regions que tinguin vida, si es que la tenen, resorgeixin naturalment, y la negació també explícita de llegislar especialment pera Catalunya. Això y les parrafades més o menys retòriques a favor de Castella y de l'unitat nacional tal com aquí s'entén, fetes potser ab l'intent de recullir els aplaudiments dels *isidros* de la majoria, han sigut les notes més sortints del discurs del quefe dels conservadors. A tot això en Maura no tingué una sola paraula, no feu la més petita alusió al discurs den Melquíades Alvarez que abans d'ahir havia produit aquell entusiasme de la majoria. No cal dir que aquell diputat està enfutismat del to despectiu ab que l'ha tractat en Maura.

La meva impressió es que'l debat no ha anat pas malament pels ideals nostres. El fet es que'l problema està plantejat, que tenim la forsa y la beligerancia per tothom regonegudes, que ningú nega la justicia de moltes de nostres peticions, que'l mateix Govern promet atendren algunes, molt poques per xò, es veritat; però tot es comensar. Y si'ls nostres tenen enteniment, crec que les coses aniran depressa.

De moment me sembla que la discussió del problema autonomista es acabada y que no's rependrà, allavores ab més forsa, fins a la discussió de la llei d'Administració local, que té d'esser indubtablement el lloc ont se donarà la batalla entre'ls polítics y solidaris, entre centralistes y autonomistes. L'èxit del futur combat depèn en primer terme de l'estudi que s'hagi fet de la nova llei, y de la direcció que's doni a l'host solidaria, avui forsa descomposta per manca dels capitostos que deuen durla al combat.

La tornada dels liberals al Congrés serà un fet dintre pocs dies.

La calor es verament sofocant y molts diputats fugen d'aquest forn pera cercar aires més frescos en els seus districtes.

JOAN RIVERA

22 juny 1907

LLIBRES NOUS (1)

MIQUEL ROGER.—*La ratxada*, novela.—Barcelona, 1907.

La empresa de la *Ilustració Catalana* no para en sa tasca lloable d'enriquir la nostra bibliografia ab els elegants volums de noveles que, l'un darrera l'altre, va publicant. Suposo que una de les condicions essencials requerida en les obres pels editors d'aquests volums es la que'n podriem dir inocuïtat literaria y artística, car van destinats al més nombrós públic ab que avui pot comptar el llibre català; públic compost, aquí com per tot arreu, de persones que cerquen en la lectura una ocupació agradosa més aviat que una distracció o una ensenyansa.

Cal precisarla aquesta divisió dels lectors en dos principals grupus, com sigui que determinat llibre pot convenir molt bé a una mena de llegidors, y esser rebutjat pels altres.

En efecte, hi ha qui, desplegant habitualment una activitat cerebral més o menys considerable, necessita lectures intenses, susceptibles d'arrastrar la seva atenció lluny del torrent habitual de ses facultats cogitatives. El llegidor d'aquesta mena es molt difícil de contentar; veritat es també que no sol tenir per costum llegir noveles. Emperò si per atzar ne llegeix alguna, tingueu per segur que ha d'esser qualque cosa de molt *modern*, reflexe del món y de l'època en que viu. De lo contrari l'home s'avorriria.

En cambi hi ha altre públic (el més nombrós, com he dit) compost de gent que, si llegeix, es precisament pera no avorrirse. Dit s'està que tampoc vol haverse d'encaparrar massa en lo que llegeix: n'hi ha prou ab que el llibre sigui de lectura entretinguda sense que s'enlairi massa amunt, que parli de coses fàcilment imaginables, y sobretot que'ls conflictes tinguin naturalment en ell una solució ajustada a la més general manera de sentir.

Y aquest públic, del que jo'm guardaré prou de dir mal, car circumstancialment el formem també molts que tenim la pretensió de figurar en aquella altra categoria superior de llegidors, deu esser atès degudament, deu esser *treballat* ab amor y constancia, obligantlo, a forsa de donarli facilitats pera ferho, a que llegeixi llibres catalans, en lloc de folletins y entregues de literatura barata, dels quals hem de desitjar que únicament segueixin publicantse en castellà, com fins ara.

Breu: convé formar a Catalunya una literatura especialment destinada *a les familles* (com se sol dir), pulcra, reposada, distingida y tot, si així ho voleu; en la seguretat de que a l'altra literatura, la de lluita, la d'idees, (literatura dinàmica) no li causarà pas cap dany sinó tot lo contrari, el bé d'anarli preparant llegidors.

«La ratxada», del senyor Roger, com també alguna altra novela de les publicades per la mateixa empresa de la *Ilustració*, sembla tendir an aquell propòsit. Té'l llibre un valor literari, car l'estil n'es brillant, la construcció correcta, y l'assumpte arriba a despertar un cert interès y tot. Se tracta de l'episodi, desenrotllat en un poble, pel pas, a manera de *ratxada*, d'una familia de vida convencional, frívola y alguna cosa més, que pertorba l'equilibri social del poble, ont cada qual té de son natural un lloc marcat y ont les passions individuals no arriben mai a alterar la tranquilitat de la vida colectiva. Encara que aquest tema hagi estat tractat diverses vegades, y de poc en el teatre català precisament, això no lleva mèrits a la novela del senyor Roger, en la qual l'autor ha sabut treure bon partit d'aquell argument, avalorantlo ab sa propria observació de la vida rural catalana.

⁂

FELIP PALMA. — *La Caiguda*, novela.—Barcelona, 1907

Forma'l volum 64 de la Biblioteca popular de «L'Avenç» aquesta nova producció del literat que firma ab el nom de Felip Palma.

El temperament de l'autor sembla esser de aquells que's complauen en crearse dificultats pel gust d'anarles vencent, o de provar de vènceles quan menys. D'aquí una literatura en que lo inusitat, lo desproporcionat, lo monstruós a vegades, ens es ofert a la consideració pera proposarnos tot seguit una solució més o menys illògica, més o més violenta, per ressentirse de lo illògic y de lo violent de la situació inicial.

El cas proposat en «La Caiguda», no ho està pas del tot fòra de propòsit. Sovint un hom se fa la pregunta de si l'amor com instint pot manifestarse y conviure ab una realitat migrada, deficient, com per exemple, en el cas de la protagonista de la novela que m'ocupa, respecte de l'esguerrat que es son marit. Felip Palma sembla opinar que no, car la Letes no estima an en Manel malgrat els sacrificis de tota mena que per ella fa: únicament cap a la fi de la novela, un doble sentiment de compassió y d'agraiment sembla despertarse dins l'ànima ferèstega de la dòna, pera tenir lloc d'un amor que la natura no pogué fer germinar espontaniament.

La novela, dintre aquestes condicions excepcionals en que l'autor ha volgut colocarse està destrament conduïda, lo qual, unit a un estil quasi sempre correcte, fa d'ella un llibret interessant.

⁂

LLUIS B. NADAL.—*Qüestió de nom*, novela. Barcelona, 1907

Vinticinc anys enrera quan fou premiada en els Jocs Florals, pogué aquesta novela satisfer a la majoria dels llegidors com obra literaria. Avui, cal dirho sincerament, no hi havia cap necessitat de ferne una nova edició; bastava que romangués arxivada dintre'l ja considerable aplec de volums dels Jocs, en els quals caldrà anar a estudiar un dia la historia de la renaixensa de la nostra llengua y literatura.

Entre'ls defectes que pera'l crític actual ofereix l'obra en qüestió (primera obra de son autor, qui després ha produides coses dignes de major estima) hi ha el relatiu a l'estil en que està escrita. Es aquest tant afectat y poc natural, que sembla a estones com si'l llibre hagués estat compost en castellà y traduit després ab esfors a la llengua nostra. Ademés d'això el desenrotllo de l'obra traeix la inexperiencia del novelaire, el qual ha pogut després acabarse de fer pera contribuir ab major esfors a l'enaltiment de les lletres catalanes.

R. MIQUEL Y PLANAS

---

[1] En aquesta secció ens ocuparèm dels llibres catalans o d'interès pera Catalunya, acabats de publicar, y dels que se'ns rometin dos exemplars.

Teatres y Concerts

ASSOCIACIÓ MUSICAL: Concert de *música di camera*. ATENEU BARCELONÈS: Les sonates de Schubert. Conferencia-audició per M. Domènech Española.—TEATRE DEL BOSC: Estrena de MATEO FALCONE, del mestre *Zöllner*.

Llegint aquest sumari dels actes anunciats pel dissabte a la nit n'hi ha prou pera no dubtarne de que a Barcelona se rendeix un culte bastant complet a l'art musical, fins al punt de posar en compromís al cronista que ha d'informar al públic.

Y com li era impossible d'esser en tres llocs alhora, va fer lo únic realisable; anar una estoneta a cada un d'ells, pera poguer donar aquesta lleugera impressió, procurant agafar els moments culminants.

Per això de primer estiguerem en aquell famós local del carrer de la Canuda, ont a la nostra infantesa els elements més revolucionaris de la política barcelonina tenien son *Club*. Ara, no sabem qui'l té, però deu esser quelcom de ben oposat, a judicar pels quadros religiosos que pengen de les parets. Y dissabte servia de sala pel concert 173 de la Associació musical, destinat a la *música di camera*. Els antics elements han sofert variacions importants, doncs a més del pianista senyor Sabater, hi figuren els violinistes senyors Perelló y Margalet, el senyor Ribas, viola, y'l senyor Rabentós, violoncel.

El programa del concert, si no nou, era interessant. El «Segon quartet» den Borodine, la «Sonata en fa» de Strauss, pera piano y violoncel, y'l famós «Quintet en mi bemol», del Schumann.

Sols poguerem escoltar l'obra den Borodine, que era la que'ns atreia més, perquè sols l'haviem sentit una vegada al quartet Crickboom y teniem desig de sentirla més.

Es una obra plena d'interès, d'ingeniositats y d'elegancies, ricament composta ab melodies característiques y melangioses. El nocturn, sobre tot, es molt hermós; arriba fins a emocionar. Y a dir veritat fou el que millor executà'l quartet, sobressortint la dicció clara y seria den Perelló y la sonoritat expressiva den Rabentós.

Encara se sentien els aplaudiments ab que'l públic va acullir l'obra y llur execució, que nosaltres caminavem cap a l'Ateneu, a quin saló d'actes arribàrem quan en Domènech y Española resumia'l concepte que'n té dels *lieders* de Schubert, punt culminant de la llur obra, que caracterisava per una melodia plena de poesia y personalitat. Si no varem entendre malament, perquè'l conferenciant llegia ab to molt baix, posava a Schubert com al primer dels romàntics alemanys (¿y Weber?) perquè llurs formes, sens deixar d'esser pures, són més velades y fantasioses, menys rígides; els procediments armònics més lliures y ardits; el conjunt més pintoresc, més descriptiu, vegentse la tendencia un xic sensual que devia conduir al romanticisme modern. Però's planyia de que després den Beethoven tot quant s'ha guanyat en intensitat s'ha perdut en extensió, com si ab els clàssics hagués mort la potencia dels desenrotllaments rics y variats y com si'ls moderns, inclòs Wagner, sentissin un nirviosisme que'ls priva de la serenitat necessaria pera completar artísticament les fondes sensacions del seu esperit.

Seient davant d'un esplèndit Chassaigne, va fer aplicació d'aquets principis a les sonates pera piano de Schubert, analisant la primera, segona y quinta, si no estem equivocats, ab aquell esperit subtil y culte, que fan den Domènech y Española un dels més forts musicògrafs de Barcelona.

Y'l deixavem quan se disposava a executar l'*Andante* de la Sonata en *la mayor* y tota la en *la menor*.

Molt ens dolgué tenirho de fer, perquè sentint a l'ex president de la «Wagneriana», se aprèn forsa; més també'ns atreia'l conèixer un músic nou, màxim fill de la potenta Germania.

Teniem por d'haverhi fet tard, més a l'arribar al Bosc feien encara'l tercer acte de «La Bohemia», com ha titulat a l'obra'l traductor que l'ha posat en *castellà del que aquí's parla*. Això es l'únic diferent, perquè tot lo demés es igual a les mil y cincentes «Bohêmes», que hem sentit en els teatres populars.

Per fi, després dels dos actes de l'obra y de dos entreactes interminables, a un quart de dues, va comensar la representació «de l'episodi cors en un acte, basat en el poema Chamiros, música del mestre Enric Zollner *Mateo Falcone*». Això es tot quant sabiem de l'obra, y encara perquè ho deia l'anunci, perquè no haviem pogut trobar cap més dato.

Després de presenciar l'espectacle, varem compendre'l silenci de la literatura musical envers l'obra y llur autor: lo millor es no dirne res.

El llibre està fet ab procediments brutalment melodramàtics, prenent per assumpte una llegenda corsa que ha de repugnar a tothom que no hagi nascut a la terra den Napoleón.

Els sentiments que mouen als personatges poden esser violents, més mai són passionals, y les accions, si arriben a lo extraordinari, careixen sempre de l'elevació y poesia requerides pera que tinguin com a medi de expressió la música, que es la més pura y noble de les arts.

Un músic de talent y de medis hauria pogut crear ambient y engrandir el quadro; però en Zollner, a judicar per aquesta obra, està al mateix nivell del llibretista.

L'orquestra no li serveix ni per pintar, ni per descriure; sols l'emplea pera acompanyar o reforsar els recitats insignificants o'ls motius d'escàs relleu en que s'expresen els personatges. Més mai res encertat ni punyent; tot es vulgar, prosaic y quasi bé inexpert. Del músic sols se pot acceptar el chor a tres veus ab que comensa y fineix l'obra; hi ha dos o tres moments fugitius en el tercet que deixen entreveure la mà d'un dramaturg; però res d'un artista inspirat ni d'un mestre expert.

La direcció del Bosc té dues deries: donar obres noves y traduirles al castellà. Està bé. Més cal que lo nou sigui bo y les traduccions ben fetes. Perquè per donar obres com l'esbós (que no arriba a més) den Zollner no hi ha que anar a Alemanya: els castellans n'hi donaran de més fluides y agradables. Qualsevol dels que fan *sarsuela grande*, li faran tantes «Mateo Falcone» com vulgui. Y a Catalunya molts compositors li serviran obres incomparablement més ben fetes y importants.

Y de les traduccions no'n parlem, perquè tothom ne parla.

Ah! L'execució, corresponent a l'obra; no's pot demanar més.

Y eren les dues de la matinada!—P. S.

Catalunya a Valencia

La Comissió organisadora de l'excursió a Valencia posa en coneixement de tothom que les condicions y preus de passatge, són les següents:

L'expedició's farà ab el magnífic vapor transatlàntic «Brasileño», de la casa Folch y Companyia, en la següent forma: Sortida de Barcelona a les vuit del vespre del dia 28, pera arribar a Valencia'l dia 29, a les onze del matí, y retornar el diumenge, dia 30, a les sis de la tarde, per arribar a Barcelona a les vuit del matí del dilluns. La nit del dissabte al diumenge se podrà passar al vapor, doncs aquest permaneixerà atracat al port.

En 1.ª, compresa la manutenció durant la travessia . . .	60 pessetes
En 2.ª, » » » »	45 »
En 3.ª, ab llitera numerada y manutenció igual a la de primera y segona.	24 »
En 3.ª, ab llitera numerada y sense manutenció	14 »

Els passatges s'expenen en el local ont hi ha instalada la Comissió organisadora (Centre Nacionalista Republicà, passeig de Gracia, 10, interior, Cafè de Novetats), tots els dies de les dèu del matí a la una de la tarde, de les tres a les set de la tarde y de les nou a les onze de la nit.

Les inscripcions se poden fer colectiva y individualment.

Seguint la serie de conferencies organisades per la Comissió organisadora del viatge a la ciutat del Turia, demà dimars, a dos quarts de dèu de la nit, nostre company en Xavier Gambús dissertarà en el Casino de Sans sobre'l tema «Expedició dels catalans a Valencia».

⁂

Del nostre estimat confrare *Valencia Nova* extractem la ressenya de la reunió magna celebrada en la capital valenciana per la Comissió organisadora de la pròxima Assamblea valenciana de regionalistes y a la qual foren convidades totes les societats y entitats de Valencia:

«S'obrí la sessió a les dèu en punt de la nit baix la presidencia del doctor don Faustí Barberà y ab l'assistencia, per part de la Comissió organisadora, dels senyors Borràs, Costell, Simó, Altarriba, Martí, Moltó, Duran, Parra, Chiarri y Tutó.

Assisteixen representants de les entitats següents: Gremi de Peraires; Círcol Integrista; Lliga Catòlica; Círcol de Belles Arts; Gremi de Forners; Círcol Fruiter; Colegi Notarial, representat per don Pascual Tormo; Casa del Pueblo; Casino Radical (Camí del Grau, 73); Junta Municipal del Partit Republicà Radical; Casino Radical (Marjalenes), Casino «La Solidaritat», representat per en Francesc Chirivella; El Rat Penat, representat pel senyor Giner de San Antonio; Centro Federal del Port; L'Antigor, representada pel senyor San Martín y Granero; Círcol Lliberal, per don Francesc Escutia; Círcol Radical del Grau; Círcol Radical del Cabanyal; «La Rialla», representada per don Francesc Pascual; Casino Federal del Grau; President del Casino Radical de Valencia, don Eduard López; Gremi de Sastres; La Constructora Valenciana; Ateneu Mercantil, representat per don Antoni Giménez, y Círcol Valencià.

Per la prempsa hi assistiren: *La Voz de Valencia*, *El Mercantil Valenciano*, *El Guerrillero*, *Las Provincias*. *El Palleter*, representat pel senyor Thous; *La Correspondencia de Valencia*, pel senyor Clemente Lamuela; *El Radical*.

El senyor president dona compte de l'objecte de la reunió, dient que al convocar la pròxima Assamblèa cregué la Comissió organisadora invitar a tots quants vulguessen pendre part an aquest patriòtic acte, y es tal l'entusiasme que aquesta convocatoria ha produït y són tantes les adhesions rebudes, que creu esser molt poc aquesta Comissió, com la societat iniciadora «Valencia Nova», pera fer un recibiment com se mereixen totes les personalitats que han de venir a visitar nostra ciutat.

Acte seguit el senyor Rubio (don Hermini) diu que creu no haverhi lloc pera parlar de l'assumpte, perquè a l'ànima de tots els valencians dignes està pera rebre com se mereixen a tots els que vinguin a honrarnos ab la seva visita. Acaba dient que per patriotisme deuen adherirse tots els valencians a dit acte.

Don Eduard López diu que proposa que tenint noticies de que venen representants de les Diputacions y Ajuntaments de Catalunya, deu «Valencia Nova» invitar a les Diputacions y Ajuntaments de Valencia, Alacant y Castelló, pera que d'aquest modo puguin esser rebudes aquelles com se mereixen.

El senyor president donà algunes explicacions respecte als treballs fets en aquest sentit.

Se concedeix la paraula al senyor Thous (don Gaspar) que, en franques y senzilles paraules, diu que devem anar tots a esperar a nostres germans de Catalunya, y devem rèbrels portant a la mà aquesta ensenya. (Treu un mocador que porta estampada la senyera.)

El senyor Oriols, de Barcelona, diu que dona les gracies per haver tingut l'honor de esser invitat an aquesta reunió y per les lloadores paraules que tots els presidents han dirigit a la volguda Patria. Demana que consti que'ls catalans venen a Valencia invitats per la Societat «Valencia Nova» y en caràcter de visita de germanor y simpatia, per lo tant, no venen a unirse a cap partit polític d'aquest o l'altre ban.

El representant de «La Rialla» diu que's pot comptar en que la seva Societat s'adherirà a l'acte, pera lo que promet fer tots els esforsos possibles.

El senyor Giner de San Antonio, representant de «Lo Rat Penat», manifestà que de la seva Societat no tindrà inconvenient ningú en concórrer a l'hermós acte que's prepara.

El senyor Alabarda, vis president de la Junta Municipal del partit republicà radical, manifesta que convocarà a tots els centres dels districtes pera tractar de l'assumpte, però que desde ara, en nom de tots s'adhereix a l'acte y a tot quant se relacioni ab aquest assumpte y, a l'efecte, diversos presidents, entre ells el del Casino Radical del Grau y'l de Marjalenes, s'adhereixen a l'acte tant en metàlic com personalment.

Replets de gent els salons de «Valencia Nova» en aquesta segona reunió celebrada el dia senyalat, se comensà la sessió ab gran entusiasme, predominant el criteri d'anar tots a rebre en el port als que han d'esser per unes hores nostres hostes.

A petició dels presents se llegeixen les adhesions rebudes, que són:

Partit Republicà Radical, Partit Carlista, Partit Republicà Federal, La Lliga Catòlica y Lo «Rat Penat».

Per la prempsa diaria: *El Radical* y *La Voz de Valencia*. Setmanaris: *El Palleter*, *El Federal*, *Valencia Nova* y *El Independent de Ontinyent*.

Aquestes adhesions tant valioses foren rebudes ab grans aplaudiments.

Feren, ademés, ús de la paraula els senyors Gimeno, Montanyés y altres que sentim no recordar, y acabà aquesta gran reunió acordant s'agreguessin a la Comissió de recepció els representants de totes les entitats y corporacions adherides.»

⁂

Del periòdic *Valencia Nova*, retallem el següent paragraf, que de cor agraim:

«La Junta organisadora de l'Assamblea envia per nostre conducte l'expressió de coral agraiment y entusiàstic aplaudiment al Centre Nacionalista Republicà de Barcelona y a nostre estimat colega EL POBLE CATALÀ per sos fructuosos treballs encaminats a donar esplendor y ressonancia a la causa del regionalisme.»

⁂

El Pueblo, de Valencia y *El Progreso* de aquesta ciutat, han dit falsament que la societat valenciana «Lo Rat Penat» no s'havia adherit a l'Assamblea.

Pera que's vegi com menteixen els susdits diaris, copiem a continuació l'ofici de la societat susdita adherintse a l'Assamblea valencianista.

Diu així:

«Lo Rat Penat», societat d'aimadors de les glories valencianes. — Registrat al número 151.

Complascuda la Junta de govern d'aquesta societat per la mostra de germanor de la Corporació de sa digna presidencia, acordà per unanimitat, en sessió celebrada en el dia d'ahir, adherirse a l'Assamblea valenciana de regionalistes que per iniciativa de «Valencia Nova» ha de celebrarse en nostra benvolguda ciutat en els dies 28-30 del corrent juny. A qual efecte, y en la mida de ses forses, «Lo Rat Penat» els ofereix sa ajuda moral y entusiasta.

Agraint l'atent y carinyós convit de V. S. pera concórrer a l'esmentat Congrés, m'es grat participarli que ab molt gust se convidarà a tots els senyors socis d'aquesta societat a que s'inscriguin com a congressistes.

Lo que m'honro en participar a V. S. pera son coneixement y efectes.

Déu guardi a V. S. molts anys. — Valencia, 2 juny de 1907.—El president, *baró de Alcahalí*, rubricat.—El secretari accidental, *Manuel Giner de San Antonio*, rubricat.»

⁂

Ahir a la tarde fou visitadíssim el vapor «Brasileño» pels nombrosos autonomistes ja inscrits a l'expedició, molts d'ells acompanyats de llurs families y amics.

Els visitants, que eren atentament rebuts per la Comissió organisadora y la distingida oficialitat del barco, feien grans elogis de aquest, emportantse la millor impressió de la manera en que's farà'l viatge.

Es de suposar que aquesta tarde, que també de tres a sis podrà visitarse el magnífic transatlàntic, anirà molta concorrencia a visitarlo.

A bordo mateix se vènen passatges, y per cert que ahir se'n despatxaren molts.

⁂

La Comissió organisadora de l'expedició dels autonomistes catalans a Valencia s'ha posat d'acord ab la casa Folch y Companyia pera ampliar els departaments de senyores del vapor «Brasileño», ja que són moltes les que assistiran al viatge.

En aquests departaments s'hi posa especial cuidado a fi de que reuneixin les millors condicions possibles.

⁂

Molts catalanistes de Vilassar de Mar, representant l'Agrupació Catalanista d'aquesta població, concorreran a l'excursió a Valencia.

⁂

Responent al convit fet per la Comissió organisadora de l'excursió a Valencia, són molts els diputats solidaris que han promès esser a la capital de la regió germana els dies que s'hi celebrarà l'Assamblea Regionalista. Entre ells els senyors Carner, Suñol y Rodés s'incorporaran a l'expedició dels autonomistes catalans que sortirà'l dia 28 ab el vapor «Brasileño».

La rondalla gallega a Barcelona

Com estava anunciat, ahir al matí arribà per l'estació del Nord, procedent del Ferrol y de Sabadell, en quina darrera població passà tot el dissabte, la rondalla gallega «Airiños d'a miña terra», que ha vingut a pendre part en les festes organisades ab motiu del 50 aniversari de la fundació per l'immortal Clavé de l'«Euterpe», la primera societat choral d'Espanya.

Esperant als expedicionaris a l'estació hi havia una gentada extraordinaria. A l'andén no s'hi podia donar un pas: en ell s'hi havien posat les Juntes directives de la major part de les societats chorals de Barcelona ab els seus penons y ensenyes, en nombre de més de 60, representacions d'entitats polítiques, econòmiques, obreres y de tots els ordes, gran nombre de conegudes personalitats y les representacions de les corporacions oficials. La de l'Ajuntament la portaven el tinent d'arcalde senyor Pinilla y'ls regidors senyors Perís, Galí y Costa, y la de la Diputació provincial els diputats senyors Pi y Suñer, Pujol y Valls.

En representació de l'autoritat governativa no hi vegerem més que un núvol de policies per tot arreu.

Ademés de totes les societats que formen la Federació dels chors den Clavé, hi vegerem l'Orfeó Català ab el seu artístic penó, la Lliga Regionalista y'l Centre Autonomista de Sant Gervasi ab les seves banderes. El Centre Nacionalista Republicà també hi estava representat, ademés de gran nombre de socis, pel seu president, el diputat a Corts pel Vendrell don Jaume Carner, y'ls individus de la seva Junta Directiva senyors Planas y Escubós y Seriñà.

El tren portava un retràs de vint minuts. A l'entrar en agulles, la banda del «Foment Martinense» tocà un pas doble y una ovació aixordadora confosa entre crits de «Visca Galicia!», «Visca Catalunya!» y «Visca la rondalla!», esclatà en tot l'andén, mentres els rondallistes gallecs posaven peu a terra saludant ab les seves boines y *monteiras* y ab els seus penons, de seda blanca, brodada en colors.

A la sala d'espera de primera classe's feren les presentacions oficials. El senyor Pinilla, que representava a l'arcalde, donà la benvinguda a la rondalla, ab breus y sentides paraules, que pronuncià primer en català y després en castellà, y'l general d'enginyers navals don Andreu Comerma, president de la rondalla, li retornà la salutació, fent ús també de les dues parles.

A seguit, ab penes y treballs, s'organisà la comitiva pera acompanyar a la rondalla al monument den Clavé y després a Câla Ciutat. El seguici s'organisà en aquesta forma: una parella de la guarda municipal montada, de gran gala, penó de la Societat choral «Euterpe», banderes y penons de les demés entitats de tots els ordes, la rondalla, element oficial y guardes municipals, de peu y de cavall, tots de gran gala, tancant la marxa. Seguien a la comitiva quatre *landeaux* de l'Ajuntament y altres cotxes particulars.

El trajecte que recorregué'l seguici fins al monument den Clavé fou aquest: Passeigs de l'Estació y de Sant Joan, Granvia, passeig de Gracia y carrer de Valencia, fins a l'encreuament de la rambla Catalunya, ont s'hi aixeca el monument a l'insigne músic-poeta català.

Durant el trajecte no feien més que sentirse aplaudiments ab que'l públic, de per tot arreu, de balcons y passeigs, acullia a la simpàtica rondalla. Les mostres de germanor entre'ls trenta set individus que formen aquella y els manifestants foren també nombroses y corals. Un català's posava la *monteira* o la boina d'un gallec y aquest la barretina d'aquell... Un dels penons de la Rondalla el portava un soci de l'Orfeó Català, y un chorista den Clavé l'altre; mentres dos rondallaires, portaven els de l'«Euterpe» y de l'Orfeó. Els manifestants se repartien també als rondallaires pera entaular ab ells germanívola conversa: el gaiter, el tamboriler, bandurristes y guitarristes, se vegeren aviat separats y rodejats de catalans, de tal modo que després fou difícil reorganisar la rondalla.

Les dues senyoretes gallegues que venen ab la rondalla, foren igualment ateses y acompanyades per les nostres dònes catalanes.

A l'arribar la comitiva al peu del monument an en Clavé, la Banda municipal, dirigida pel mestre Sadurní, que allí els esperava, tocà un airós pas-doble original del director de la Rondalla, don Antoni Seoane Pampín, que fou aplaudit calorosament, com també ho fou el «Gloria a España», den Clavé, que'ls chors catalans entonaren després.

Acabades les dues composicions, s'avensà el senyor Comerma pera depositar al peu del monument una bonica corona de metall que la Rondalla dedica a la memoria del mestre català, pronunciant abans curtes però sentides paraules de recordansa an aquest y a la seva obra social, y abrassant al senyor Pinilla, com a representant de l'arcalde y de Barcelona, «per no poguerho fer a tots», digué.

El senyor Pinilla respongué també ab germanívoles paraules a les del senyor Comerma, y acabada la cerimonia se posà de nou en marxa la comitiva, seguint Rambles avall fins al carrer de Ferran VII y trencant per aquest cap a Câla Ciutat, ont hi arribà tocat ja un quart de dues y després de sentirse pel trajecte noves y entusiàstiques manifestacions de simpatia dels barcelonins envers els seus hostes.

La Casa Comunal estava plena de convidats, entre'ls quals hi abundaven les dames, desitjoses de sentir a la Rondalla. El nostre batlle, senyor Sanllehy, sortí, acompanyat de una comissió de regidors, a rebre als hostes de Barcelona al peu de l'escala d'honor, pera acompanyarlos al Saló de Cent, ont s'hi havien colocat ja totes les banderes y penons y inquibit una massa enorme de gent, oferint un aspecte altament simpàtic y atractiu.

En mitg d'una ovació extraordinaria y de visques aixordadors, feren sa entrada al Saló arcalde, regidors y hostes, y els visques y els aplaudiments interromperen tot sovint les paraules d'afecte y de salutació que en breus discursos se dirigiren, el senyor Sanllehy en nom de Barcelona, y el senyor Comerma en el de la Rondalla.

El silenci no's feu fins que la banda de guitarres y bandurries de la Rondalla se disposàva a avensar als barcelonins algunes pesses del repertori. Les escullides foren «Ovicos», *muñeira*, de Montes, y un airós pas-doble, que foren exquisidament interpretats, malgrat el natural cansament dels músics, que's pot dir que desde que sortiren del Ferrol no han dormit una sola nit al parat un moment.

Y convensuts els allí aplegats de que era justa la fama de que la rondalla havia vingut precedida, se disolgueren pausadament, després de nous visques y aplaudiments y de noves paraules del senyor Sanlleby, en elogi dels musics.

La rondalla anà en busca del reparador descans o del reconfortador dinar, a la fonda de Sant Antoni del carrer de Sant Pau, y'ls barcelonins a llur casa.

⁂

A la tarde assistí la rondalla a la festa que en honor seu donà l'Associació Euterpe dels chors de Clavé. El local de l'entitat estava completament plè, tributant el públic una nova ovació a la rondalla a l'aparèixer aquesta en el saló d'actes.

En representació de l'Ajuntament assistiren també a la festa els senyors Pinilla y Costa.

La banda de bandurries, llauds y guitarres de la rondalla, saludà al públic entonant una sobla y després tocà l'alborada de l'«Armonia del Treball».

Els demés números del programa de la primera part els formaren: «Les Flors de maig», pels chors den Clavé; una poesia gallega, dedicada a la Rondalla, original «d'un català que estigué a Galicia»,—digué'l president—y que resultà èsser l'escriptor don Josep Aladern; la sardana del «Garin», per la Rondalla; una poesia de salutació, aquesta, en castellà, original del chorista senyor Boloix que fou llegida per ell mateix.

Acabada la primera part, don Lluís Bou, president de l'Associació, feu un raonat discurs alusiu a l'acte y la senyoreta Agneta Caseneuve, presidenta honoraria de la Rondalla, imposà al penó d'aquesta una cinta barrada ab una medalla de plata, ofrena de la Associació Euterpense als rondallaires. La cerimonia se feu en mitg dels aplaudiments del públic.

Acabà pronunciant un breu discurs el senyor Costa y a seguit se retiraren aquest y'l seu company senyor Pinilla y la Rondalla, aquesta pera anar a reposar. Malgrat això, continuà la festa en l'Associació, cantant els chors «Els pescadors», «L'Armonia del Treball» y «Gloria á España».

⁂

Avui, dilluns, la Rondalla concorrerà corporativament al concert que la societat «Euterpe» donarà al teatre Tívoli. A la sortida, anirà a saludar a la Diputació provincial y al governador civil. Per la tarde visitarà a l'Orfeó Català y a l'Orfeó Gracienc, y a la nit donarà'l primer concert en el teatre Principal, que a jutjar per la demanadissa que hi ha de localitats serà una solemnitat artística.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui. — *A les tres de la tarde:* Concurs Hípic al Parc.—*A dos quarts de cinc:* Reunió de proprietaris del «Mas Guinardó». —*A les dèu de la nit:* Vetllada al C. N. R. de Gracia.

La revetlla de Sant Joan.—Enguany la revetlla de Sant Joan s'ha celebrat en nostra ciutat ab la mateixa esplendidesa que en anys passats. La simpàtica festa té en el nostre poble devots fervorosos.

Una gran gentada transità per les Rambles y pels nostres passeigs cèntrics desde les primeres hores de la vetlla, omplintlos d'alegria y d'animació, invadint uns els teatres, que estigueren concorregudíssims, y dirigintse altres cap als voltants de la ciutat, ocupant tots els tramvies que s'hi dirigien.

A la plassa de Catalunya s'hi veien moltes parades ont se venien les coques tradicionals, y per la Rambla, fins a hora ben avensada de la nit, hi hagué una vistosa exposició de flors, entre les quals no podien faltar les oloroses aufàbregues.

En els Aixamplis, així en el de la dreta com en el de l'esquerra, s'encengueren moltes fogueres, algunes d'elles tant grosses que les flames arribaven a l'alsada de les cases.

En les barriades, y sobre tot a Gracia, els focs foren nombrosíssims, engegantse molts coets.

En la barriada de Sant Antoni y sobre tot al Pararel, hi afluí una gentada immensa, que hi ha circulat fins hores ben avensades de la matinada.

En els restaurants y cases de menjar de la montanya de Montjuic hi hagué també gran gentada.

En el saló de Sant Joan s'encengueren també moltes fogueres y en les plasses de l'Arc del Triomf, Reial y de Tetuán, s'hi organisaren balls y sardanes al mitg del carrer, que's vegeren molt animats.

A Sant Gervasi s'organisaren també molts balls als carrers y a l'interior y jardins de moltes torres.

A la Bonanova y al passeig del Frare Blanc hi vegerem una extraordinaria concorrencia.

Els tramvies, òmnibus y tramvia-carril de Sarrià, foren en alguns moments assaltats per la multitut, desitjosa de traslladarse a les barriades exteriors de la ciutat, que foren els centres principals de la festa.

A la plassa de Catalunya y al passeig de Gracia, ha durat l'animació fins a hora molt avensada de la matinada.

A les nou, el cim del Tibidabo era plè. Un concurs distingit s'escampava per la plasseta y les terrasses del funicular, omplia'ls hotels y s'encimallava al voltant de la capelleta expiatoria y de l'edifici de la Companyia de Aigües. A l'arribar an aquell cim l'esperit rebia en aquella solemne hora una impressió indescriptible. L'horitzó dilatadíssim que d'allà s'ovira apareixia entelat per un vel de boira que feia convertir en massa informe d'un negre cendrós les montanyes, les planes y la mar. Mès per entremitg de la boira un brillejar de focs radiants se veia per tot. No era solament la ciutat y'ls pobles del pla'ls encesos per flames que semblaven iguales les unes a les altres; era tot Catalunya, l'amplaria sagrada de la patria que al travers de les negrors de la nit irradiava fins de l'últim recó llum y foc de la seva ànima.

Com un espurnejar d'ulls y tremolar d'emoció invadia als reunits. Tothom callava y els ulls fits al lluny cercaven nous punts lluminosos que tantost apareguts brillejaven com estels pera fondres seguidament entre nuvolades de boira.

Veritat es que la revetlla de Sant Joan ha sigut dolenta pera donar tot l'esclat que mereixia a la manifestació patriòtica, més hem de repetir que la commoció que l'espectacle oferia desde'l cim del Tibidabo en el misteri d'aquella hora, era inesborrable. Difícilment d'un modo més plàstic pot clavarse davant dels ulls el fet de l'unitat de Catalunya y'l sentiment de la germanor de tots els catalans. Sí, Catalunya es una y indivisible, Catalunya es forta y les flames que anit s'alxecaven demanant justicia, són flames redemptores, flames de lliberació.

De tant en tant la vista assedegada veia al fons de la mar espurnejar com una guspira. Quin salt al cor en aquells moments!—Mallorca, Mallorca,—deia un chor de veus a flor de llavi.—Y'ls ulls regiraven de nou la grisenca taca que devia èsser algua y la llum ja no's trobava, fins que'ls ulls pampallugueijant de tant mirar, la reveien o la somniaven.

Més l'afirmació es certa; podem assegurarla. El foc de Puig Major de Mallorca sigué vist desde les serralades del Tibidabo. Altres de més aprop del cantó de terra no varen distingirse y en cambi aquella, per esser la boira menys espessa a la banda de mar y per la disposició que afectava en aquells moments la lluna, va poder descobrirse ab intermitencies, més per bona estona. Y quin goig contemplarlo aquell pic imperceptible! Fos tot l'espai en una sola clapa de color, no hi havia l'immensitat d'un mar que'ns allunyés dels mallorquins: tot era un mateix tros, tot era una mateixa terra de Catalunya.

La frescor de la nit feia abandonar depressa aquell observatori patriòtic. Baixant se topava ab la torrentada d'alegria que pujava de la ciutat, esbandintse honesta y riallera per les montanyes veïnes. Més els ulls s'en tornaven a dalt, an aquell cim silenciós malgrat la gentada y ont la joia y les rialles d'abaix no arribaven perquè l'emoció no deixava lloc a que's pensés y's sentís més que en la patria.

Acabem aquesta nota dient que no ocorregué en la festa d'ahir cap incident desagradable. El nostre poble demostrà una vegada més que sab divertirse, sense abandonarse al domini de la passió o'ls instints baixos y sense que la serenitat y l'alegria de les seves festes quedin deslluides per espectacles poc cultes.

En l'interior de la ciutat, l'orde de l'autoritat proibint l'enjegament de coets, trons y demés explosius tant en ús altres anys en aquesta festa, fou complerta en absolut, ab gran contentament dels vianants.

Sant del dia: La Nativitat de Sant Joan Baptista.—*Sant de demà:* Sant Guillem abat y Santa Febronia vg. y mr.

⁂ Savó «Automòvil», a 30 cèntims la lliura.

Vida municipal

La Comissió d'Aixamplis ha acordat rectificar la numeració del carrer de Méndez Núñez.

En l'encreuament del passeig de Sant Joan y del carrer de Valencia s'hi instalarà una font de ferro d'un sol broc.

Igualment se n'instalaran altres en l'encreuament dels carrers del Carme y de l'Industria, Cerdenya y Mallorca.

Aviat seran substituits per fanals de gas els actualment de petroli dels carrers de Ciervo, Almacenes, Hortolans y Gasòmetre. Els fanals de petroli esmentats més set dels vint suprimits en el passeig del Cementiri, seran colocats en el camí de Rusca.

Al carrer d'Alí-Bei, entre'l de Marina y'l ferrocarril del Nord, s'hi posaran dos fanals de gas (incandescents) y vuit de petroli.

Proximament serà exposat al públic el projecte de construcció d'empedrats, aceres y altres aceres d'urbanisació del passeig del Cementiri en tot el trajecte comprès entre la perllongació del passeig Nacional de la Barceloneta y l'entrada del Cementiri de l'Est.

La Comissió d'Aixamplis presentarà un dictamen al Consistori demanant la construcció de passos adoquinats y altres obres d'urbanisació en el carrer del Llorer, entre els de Cano y Puríssima Concepció.

⁂ Savó «Automòvil», a 30 cèntims la lliura.

Vida política

Telegrames als nostres diputats.—«José Maria Vallés y Ribot.

Junta Circulo Republicano Federal San Andrés de Palomar, le felicita por su brillante definición doctrina partido federal.

Por la Junta, F. Hernandez, José Miquel.»

—«Madrid, Lealtad, 12.—Nicolás Salmerón.

Centro Republicano Federal de San Andrés felicita minoria solidaria por enérgica campaña defensa libertad Cataluña España.

Adelante. Siempre nosotros dispuestos defensa patria.

Por Junta, Francisco Hernandez, José Miquel.»

—«Salmerón, Congrés.—Madrid.

A tots el defensors de nostres aspiracions catalanes fem extensiva nostra gratitut.—Joventut Catalanista.»

—L'Agrupació Regionalista y'l nostre confrare *La Sembra*, de Terrassa, enviaren el següent telegrama al senyor Salmerón:

«Recibid homenaje y entusiasta expresión agradecimiento por vuestra firme defensa aspiraciones Cataluña.

Saludamos cordialmente minorias solidarias Congreso y Senado, cuya labor por vuestra fe fructificará en toda España.»

—S'han enviat a Madrid els següents telegrames:

«Assamblea Republicana.—Teatro Variedades.—Madrid.—Por honor y gloria Patria ratifiquen jefatura ilustre Salmerón.—*Arcadio Sulá.*»

«Madrid.—Assamblea Unión Republicana. —Teatro Variedades.—Legítima Junta Municipal Unión Republicana distrito Séptimo, por honor España, por regeneración patria, ruega Assamblea ratifique jefatura insigne Salmerón con omnímodos poderes.—Presidente, *José Rocabruna*; Secretario, *Juan Figueras*.»

«Madrid.—Assamblea Unión Republicana. —Teatro Variedades.—Centro Unión Republicana distrito Séptimo, felicita eximio patricio gran Salmerón por labor regeneradora y suplica fervorosamente Assamblea le proclame insustituible jefe con ilimitación poderes.—Presidente, *Manuel Martin*; Secretario, *Juan Tauler*.»

«Assamblea Nacional Republicana.—Variedades.—Madrid.—Saludo Assamblea pido urgencia expulsión revolucionarios alfonsinos. —*Manuel Simon*.»

«Assamblea Republicada. — Variedades.— Madrid.

Grupo obreros republicanos piden Assamblea proclamación jefe Salmerón regenerador España.—*Comas*.»

Hem rebut un escrit en el qual els seus firmants senyors Miquel Climent, Josep Mas y Joan Blanch, antics federals, protesten enèrgicament del discurs darrerament pronunciat al Congrés per en Melquíades Alvarez.

En el local de la Dependencia Mercentil, Mendizábal, 17, se celebrà, ahir al matí, una reunió en la que don Joan Parella donà a conèixer alguns projectes pera la reorganisació de diversos servels nacionals y municipals.

Malgrat lo que nosaltres crèiem, *El Progreso* ha publicat sencer el discurs den Melquíades Alvarez. Se veu que'ls seus redactors no l'han llegit y han rebut la consigna de bombejarlo sense llegirlo, o bé han cregut que'ls seus lectors no l'entendrien y trobarien bo y just allò que bo y just els hi diguessin malgrat no entèndreho.

Pera que's vegi com califica als lerrouxians l'aspirant a ministre de S. M., reproduirem uns paragrafs del seu discurs:

«Todas estas causas, unas más y otras menos, fueron acumulando en el ambiente de Barcelona un sedimento primero de desvío, luego de hostilidad contra el Estado español, sedimento que arrastró en su corriente á la inteligente y honrada clase media cuando ésta se encontró súbitamente sometida al imperio de UNA DEMAGOGÍA INVEROSÍMIL Y EXTRAÑA, TAN EXTRAÑA Y INVEROSÍMIL, QUE SIMPATIZANDO POR SUS ANHELOS RADICALES CON LAS ASPIRACIONES SOCIALISTAS Y AUN CON AQUEL COSMOPOLITISMO VAGO QUE CARACTERIZA LA ACRACIA, PERSONIFICABA Y MONOPOLIZABA EN BARCELONA EL SENTIDO DOMINANTE DEL PATRIOTISMO BURGUÉS.

Y no lo dudéis, señores diputados. La mentalidad de las colectividades, por muy cultas ó ilustradas que éstas parezcan, es siempre una mentalidad simplista, y era fácil, por lo tanto, hacer creer á esas colectividades que SEMEJANTE DEMAGOGÍA, ALIADA UNAS VECES DE LA ANARQUÍA Y DISFRAZADA OTRAS CON EL MANTO DEL PATRIOTISMO, era una demagogia vigorizada desde aquí por impulso del poder central y con el sólo propósito de mortificar y hasta de disolver los sentimientos legítimos de Cataluña. (Aprobación en la Cámara.)»

Aquesta demagogia, segons en Melquíades Alvarez, ALIADA UNAS VECES CON LA ANARQUÍA Y DISFRAZADA OTRAS CON EL MANTO DEL PATRIOTISMO, es el lerrouxisme, el que representat pel seu orgue *El Progreso*, troba que *el triumfo de Melquiades, en este caso, era nuestro triumfo, nuestra revancha.* (Es a dir, el d'ells.)

Tot podrà esser, més nosaltres anotem les frases transcrites de l'orador quasi-monàrquic y trobem que'l judici que fa en elles del lerrouxisme sí que mereix elogis de totes les persones sinceres.

Y tornem a lo que deiem al principi. *El Progreso* les ha copiades perquè, o no les ha llegides, o ha volgut pendre la mida als seus lectors.

⁂ Savó «Las Manos», a 35 cèntims la lliura.

De sport

La cursa a peu organisada pel periòdic sportiu *Mundo Deportivo*, celebrada ahir al matí, resultà forsa interessant.

A les dèu partiren del punt de sortida, Granvia encreuament ab el carrer d'Aribau, seixanta un corredors disputantse'ls dèu premis oferts.

Els sis primers que arribaren a la meta, passeig de Gracia enfront al cafè Torino, foren els corredors Boucher, Orplé y Neveu, de París; B. Trilló, d'Arreca (Lleida), y'ls senyors J. Funoll y R. Fuñol, de Barcelona. El que arribà en primer lloc feu la cursa en 82 minuts y 13 1/5 segons, lo que significa una velocitat ben remarcable puix la ruta seguida té una extensió d'uns dèu kilòmetres.

Ahir tarde's celebrà en el Parc la primera de les festes hípiques que pera les presents festes ha organisat el Círcol Eqüestre.

En el programa hi figuraven dues proves. En la primera, nacional, pera cavalls o eugues nats a Espanya hi prengueren part els següents cavalls: «Barítono», «Faja», «Hermano», «Hartita», «Mellado», «Canario», «Injusto», «Humato», «Macanca», «Frutero», «Haciendo», «Huerto», «Reproducido», «Hechador», «Hesaielico», «Filial», «Aza», «Elefante», «Cinco» y «Focrativo», montats respectivament pels senyors Ruibal, Varela, Chacel, Galobardas, Sancho, Senillosa, Aparicio, Palau, Domenge, Robles, Arana, Chacel, Bolmori, Garcia, Ibarrola, Domenge, Ruibal y Sarrià.

Obtingueren els premis els cavalls «Haciendo», «Frontero», «Huerto», «Humato», y els llassos «Reproducido», «Hechador», «Heràldico» y «Filial».

En la segona prova, recorregut de cassa, hi prengueren part els cavalls «Ging-Cock-Tail» montat per don Rafel de Bustos; «Inkerman», per don Lluis Martí d'Olivares; «Exquis», per don Alfons Arana; «Canario», per don Arcadi de Senillosa; «Nipton», per don Antoni Cañero; «Mouriscot», per don Lluis M. d'Olivares; «Clear Glen», per don Rafel de Bustos; «Fetard», per don F. de Rovirá; «Avril», per don Miquel Ponte; «Senyssen Bar», per don Joaquim de Salas; «Vermout», per don Antoni Cañero; «Sampson», per don Rafael de Bustes; «Withe», per don F. de Rovirá; «Montjoie», per don Lluis Martí; «Windsor», per don Gregori Garcia; «Comtesse Bellevue», per don Rafel de Bustos; Wassistas», per don Antoni Cañero; «Ahicat», per don F. de Rovirá; «Gratitude II», per don Rafel de Bustos; «Miss Fyre», per don F. de Rovirá; «Harley», per don Lluis Martí; «Kuroki», per don Ernest Niquet y «Duc», pel senyor Bacardí.

Resultaren vencedors en la proba els cavalls «Clear Green», «Wassistas», «Ging-Cocktail», «Avrile», «Montjoie» y «Herley».

La concorrencia, bastant nombrosa y molt distingida, aplaudí molt als guanyadors.

⁂ Savó «Las Manos», a 35 cèntims la lliura.

D'Instrucció

Pera tractar d'assumptes de molt interès, el Centre de mestres celebrarà una reunió el dia 20 dels corrents, a les dèu del matí.

Acció social

Per error de ploma, ahir posàrem com a inventor de la nova dinamo al senyor Josep Maria Ila, essent així que'l seu verdader nom es el de Josep Marian Ila.

Vida corporativa

En el Centre Excursionista de Catalunya, demà dimars, a dos quarts de dèu del vespre, el soci don Pelegrí Casades y Gramatxes donarà la conferencia LXV del curs de Arqueologia, que serà la 26 y penúltima de les referents a la Grecia Arcaica. Els assumptes que tractarà són: Relleus del sepulcre de les Arpies.—Sa significació.—Altres monuments jònics existents en varies regions de la Jonia. — Tresor de Cnido (Delfos).—Columna votiva de Naxos.—Les escoles dòriques.—Olimpia, Creta, Delfos, Italia, Beocia y Egina.

Se projectaran exemplars gràfics.

—En la mateixa entitat s'ha donat a conèixer un interessant aplec de cansons populars de Molins de Rei, format per la llorejada folk-lorista senyoreta Civil, resident en aquella població.

La distingida professora senyoreta Joana Roca, de la Schola Orpheònica, ab la seva justa interpretació donada a aquells cants, feu ressaltar més la bellesa d'aquelles notes que són altres tantes variants de cansons ja conegudes, però variants interessantíssimes dignes d'esser tingudes en compte al fer el procés històric de cada una d'aquelles.

Fou acompanyada al piano pel mestre senyor Masó y Goula.

La concorrencia premià ab llargs picaments de mans el treball de tots.

Abans s'havien llegit les notes folk-lòriques de la setmana escrites per en Ramon N. Comas.

—En la reunió general de socis celebrada ultimament per aquesta mateixa entitat, quedà constituida en aquesta forma la Junta directiva:

Don Cèsar August Torras, president (reelegit); don Lluis Llagostera, vis president; don Juli Vintró, tresorer (reelegit); don Emili Llatas, secretari primer; don Carles Jordà Fages, secretari segon (elegit) y'ls vocals: don Antoni Amatller, don Joaquim Morelló y don Lluis Valls, ab els novells elegits: don Francesco Carreres y Candi, don Joan Danés y don Eduard Vidal y Ribe.

⁂ Savó «Las Tijeras», a 45 cèntims la lliura.

Lletres y Arts

Demà, dimars, tindrà lloc al teatre de Novetats el benefici de l'aplaudida primera actriu donya Maria Guerrero, estrenantse una comedia en quatre actes titulada «La Princesa Bebé», original del conegut literat don Jacinto Benavente.

Com ja s'havia dit, aquest matí, a les dèu, arriba per l'estació de Fransa, procedent de Montpeller, la banda del segon regiment de Enginyers francesos.

Acompanyats de la guarda municipal y de una música de la guarnició passaran a saludar a les autoritats, seguint el següent curs: Passeigs de la Duana, Isabel II, Colon, retorn al pla del Palau, carrers Espaseria, Argenteria, plassa de l'Angel, carrer de Jaume I, y plassa de la Constitució y d'allí al consulat francès, situat al carrer del Bruc, ont se disoldrà la comitiva.

A dos quarts de dèu del vespre donaran un gran concert al Palau de Belles Arts, ont seran rebuts a la porta de la gran sala per l'arcalde, regidors, Comissió Executiva, cònsul de Fransa, el comissari francès de l'Exposició, etc., etc.

A instancies del públic, avui, a les tres de la tarde, se posarà per segona vegada en escena en el Centre de Sant Antoni de Gracia, el quadro plàstic «Montanyes del Canigó», dirigit per sos autors, y's representaran tres pesses teatrals.

⁂ Savó «Las Tijeras», a 45 cèntims la lliura.

Del Govern Civil

En la plassa de toros hi hagué ahir a la tarde un escàndol tremendo.

Mentres se torejava'l quart toro, el públic, disgustat per les males condicions del bestiar, protestà irat, llensant a la plassa pedres, fustes y tot lo que trobava a mà.

El president manà que sortissin els mansos y se retirés al toro, però se trigà a ferho, y mentrestant el matador *Conejito* s'acostà a l'animal per matarlo.

El públic, exasperat, cridava a més y millor, sense que logressin apaibagarlo'ls esforsos dels agents de l'autoritat.

El conflicte, en alguns moments, sembla que revestí proporcions verament series.

Les destrosses causades a la plassa són de importancia.

A l'últim se calmaren una mica'ls ànims y se pogué acabar la corrida, encara que ab continues protestes dels espectadors.

El governador, segons ens digué ahir vespre, imposà una penyora de 500 pessetes al *Conejito* per haver mort el toro quart desobeint a l'autoritat, una altra penyora de 500 pessetes a l'empresa per no haver fet sortir els mansos desseguida que ho manà el president y una correcció an aquest per no haverse fet obeir.

Foren detinguts tres individus: un d'ells, que es mariner, fou posat a disposició del comandant de Marina y els altres dos portats al Govern civil.

El comandant de la guarda civil de Manlleu diu que un tren de mercancies descarrilà, quedant interrompuda una estona la via y sense que hi haguessin desgracies personals.

Al carrer den Casanovas, 89, abans d'ahir al vespre, mentres els amos d'un pis eren fòra de casa, els hi foren robats ab fractura de porta, 50 duros y algunes monedes d'or.

⁂ Llegiu 4.ª plana «Epeygoll»

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL. — Temporada d'istiu. — Avui, tarde y nit, espléndides sessions extraordinaries de cinematògraf. — Butaques ab entrada, 1 ral; palcs ab sis entrades, 2 pessetes.

TEATRE PRINCIPAL. — Primer gran concert per la rondalla gallega

AIRIÑOS D'A MIÑA TERRA

y l'Orfeó Barcelonès.—Primera part per la rondalla: «Sardana de Garí», «Scherzo de la quinta simfonia de Beethoven», «Potpourri d'aires asturians».— Segona part per l'Orfeó: «L'ensenya», «Primavera», «Rossinyol» y «Donzella de la costa». —Tercera part per la rondalla: «A Nanita», «¿Que ten o mozo?», «A la la d'a montanya» y «Ball regional».—Preus al cartell. Entrada, 50 cèntims.

Demà, segon concert.

TEATRE PRINCIPAL.—Dijous, funció de Beneficencia a favor de les escoles dels districtes segon y tercer a la que hi asistirá l'Excm. Ajuntament de Barcelona en corporació y la major part de les entitats econòmiques de Barcelona.

TEATRE NOVETATS.—Companyia Maria Guerrero y Ferrán Diaz de Mendoza.—Avui, tarde, a dos quarts de quatre, la comedia en tres actes, de gran èxit dels senyors Quintero «El genio alegre» y'l monòleg «Oratoria fin de siglo». Nit, a les nou, novena d'abonament de dia de Moda; quarta representació de la aplaudida comedia en tres actes de Mr. Bernstein «El ladrón» y'l monòleg «Oratoria fin de siglo».

Demà, benefici de Maria Guerrero; estrena de la comedia en quatre actes, de Benavente, «La princesa bebé».

Dimecres, dia de Moda; «La segunda dama duende».

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE TÍVOLI.—Temporada d'estiu.—Gran Companyia de sarsuela castellana y valenciana, dirigida per Pep Angeles.—Gran teatre d'istiu, al més fresc de Barcelona.—Avui, festivitat de Sant Joan, dos grandioses funcions; tarde, a dos quarts de quatre y nit, a les nou, «La edad de hierro», «El maestro Campanone», «Ninon» y «La Rabalera».— Preus de costum.

Demà, gran funció.

Dijous, benefici de Consol Mayendia.

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE NOU.—Avui, tarde, a les tres, secció senzilla: «La Hosteria del Laurel»; a les quatre, doble: «La Giralda» y «Ninon»; a les sis doble: «Ruido de campanas» y «La Rabalera». Nit, a les nou, doble: «La Hosteria del Laurel» y «Ninon»; a a les onze, doble: «La Giralda» y «La Rabalera».

Demà, benefici de Conxa Sánchez Bell.

Dijous, gran estrena, «Apaga y vámonos», colosal èxit a Madrid.

Avíat, estrena de «Carranque».

APOLO Ultimes funcions de la popular, bella y sugestiva artista

BELLA CHELITO

per tenir d'anarsen a América.—Avui, festivitat de Sant Joan; tarde, a dos quarts de cinc y nit, a dos quarts de deu, dos escullides funcions per l'inimitable transformista

DONNINI

y la ideal estrella

BELLA CHELITO

Entrada y butaca, 1 pesseta; entrada general, 30 cèntims.

Tots els dies, nous programes.

CONCURS HÍPIC.— Parc de Barcelona.— Avui, tarde, a les tres, «Obstáculos Omnium» (civil militar), «Nacional Militar».—Entrada a tribuna, 5 pessetes; entrada general, 1 pesseta (el timbre a càrreg del públic). Banda militar. Cafè restaurant. Venda de flors.

SALA MERCÈ —Grandiós èxit del nou quadro «El sant de l'avi»; y les hermoses pel·lícoles «Jocs de Sport y Gimnasia dels alumnes de l'Escola Pia», «Jocs de Sport y Gimnasia dels alumnes dels Germans de les Escoles Cristianes» que seguirán donantse alternant, un dia l'una y un dia l'altre.

Palau Municipal de Belles Arts

V EXPOSICIÓ INTERNACIONAL D'ART

Avui, festivitat de Sant Joan Baptista; a dos quarts de deu, primer concert per la Banda del segon Regiment d'Enginyers francesos, baix la direcció del mestre A. Alicot, dedicat a la ciutat de Barcelona.—Entrada general, 1 pesseta; bitllets d'abonament a 10 pessetes, valedors pera tota la temporada.

TEATRE PABELLÓ SORIANO.— Exit grandiós de la Companyia de Varietés.—Gran èxit de la «Troupe Arabe», composta de nou persones.

Avíat, debut de la notabilitat més gran de Europa «10 tigres de Bengala, 10».

PORTFOLIOGRAF. — Vergara, 14 (cantonada Plassa Catalunya).—Tots els dies: Aconteixement verdader

éxit immens

de la molt aplaudida producció lírica en dos quadros

VETLLA D'AMOR

lletra den Joan Molas Valverde, música de Narcisa Freixas; gran èxit de les noves decoracions de l'Urgellés. Cinematògraf.—Ent. gral., 25 cèntims; Pref. 50 cèntims.

Gran Teatre del Liceu Avui, tarde, a un quart de quatre, tercera representació de la popular òpera del mestre Puccini, «La Bohemia», èxit, èxit; artistes: Fons, Homs, Simonetti, Romeo, Achilli, Banquells, Leoni y Ors; els aplaudits ballables «La crocket» y «Napolitana», per tot el cos coreogràfic. Nit, a un quart de deu, desena d'abonament; la grandiosa òpera en quatre actes del mestre Verdi, «Aida»; artistes: senyoras Parés, Julivert de Achilli y'ls senyors Costa, Romeo, Giralt, Leoni y Oliver, chors y ball, Banda en escena; els aplaudits ballables «La Crocket» y «Napolitana», per tot el cos coreogràfic.—Entrada general, 50 cèntims.

Demà, «Aida».

En assaig, l'òpera catalana en un acte, música del mestre rus Arensky «Rafael», adaptació literaria catalana d'Oliva Bridgman y mètrica del mestre Felip Pedrell.

Segueixen ab activitat els assaigs de l'òpera en tres actes, «Laura».

INFORMACIONS

Telegràfiques y telefòniques

INFORMACIÓ DE CATALUNYA

Lleida 23, 11'30 nit.

Les fogueres autonomistes

Les fogueres de Sant Joan que s'han encès han estat innombrables.

La ciutat y la horta, de vuit a dèu, eren un resplendor per totes parts.

Mai s'havien vist tantes fogueres.

El grupo solidari feu una immensa foguerada en lo alt de la serra dels Quatre Pilans.

Desde allí's dominava una vasta extensió de Les Garrigues, Urgell, Segrià y Ribera del Segre, en tots quals llocs hi havien grans fogueredes, com també en els alts pics de Montmeneu, Montsant, Prades, Almenar, Balaguer, Camarassa, Benons y Montsec.

De diferents llocs s'han disparat coets y globos lluminosos.

Desde l'antiga Seu s'han disparat coets.

La festa de la salutació del foc entre'ls germans de Catalunya ha tingut gran importancia en aquesta comarca.

Era tant el nombre de fogueres que's veien desde la serra dels Quatre Pilans que en la nit quieta semblava que les estrelles del cel baixaven a la terra.—*A.*

Madrid, 23, 9 nit

L'Assamblea d'Unió Republicana

Abans de les nou comensaren a arribar els representants de provincies al teatre de Varietats, ont se celebra l'Assamblea d'Unió Republicana.

En el carrer d'Atocha y pels voltants s'havien colocat parelles d'orde públic de peu y de a cavall.

En tot el matí s'han format grupus prop del teatre.

No hi hagué necessitat d'aquestes precaucions.

Els assambleistes anaven arribant sense incidents.

A les nou en punt se presentà el senyor Salmeron al teatre, acompanyat de varis diputats y correligionaris.

Desde son domicili al carrer d'Atocha anà el senyor Salmerón a peu.

Així que anaven arribant els assambleistes y les persones que havien conseguit invitació pera presenciar les deliberacions, se formaren grupus animats.

Quan estigueren presents la quasi totalitat dels representants, el senyor Salmeron en mitg d'un silenci extraordinari explicà'ls termes de la convocatoria, que a son judici són forsa amplis pera compendre desde'ls que tingueren representació del partit fins els que actualment poden recullir tots els matisos de l'opinió republicana.

Si hi ha descontents deuen venir aquí, a discutir, que aquesta es l'obra dels politics seriosos.

Desgraciades les colectivitats que no saben fer la selecció de l'inteligencia y la virtut!

Desde'l moment en que jo declino la quefatura, no'm toca dir lo que l'Assamblea deu fer.

Ella decidirà, ab son patriotisme, de la causa republicana.

Proposa que's nomeni una comissió d'actes.

Acaba exortant a que les discussions siguin inspirades en un alt esperit de justicia perquè aquí—diu—han de venir l'acusador y'l reo.

Si algú creu que hi hagué negligencia o mala voluntat, aquí estem tots pera respondre de nostres actes.

Senyors assambleistes: que resplandeixi aquí la justicia y l'amor a la República.

Se designa la mesa d'edat, formada pels senyors Morayta y Robledo, presidents; Lamana, Garcia, Caminero y Miró, secretaris.

El senyor Morayta pronuncia breus paraules invitant a tots a que la discussió se desenrotlli en termes de concordia, mirant a la causa de la República.

Se designa la comissió d'actes y se sospèn la sessió, que's reanusa després de mitja hora, per que aquella dongui dictamen.

La comissió proposa l'aprovació de totes les actes, excepte quatre, que quedaran pera major estudi quan l'Assamblea estigui constituida.

El senyor Azzati diu que a Córdoba no hi ha Junta provincial y que'l que feu la convocatoria pera designar als representants no tenia cap autoritat dintre'l partit.

El senyor Montes Sierra, per la Comissió, li contesta que aquesta no pot atendre més que als datos presentats.

Se promou un pesada discussió, acordantse que informin davant la Comissió'ls dissidents.

Semblanta discussió's suscita ab les actes de Ciudad Real, quedant en la mateixa situació que les anteriors.

S'aproven totes les actes, exceptuant les de Córdoba, Ciudad Real, Jaen y Barcelona.

El president proposa's declari que queda constituida l'Assamblea.

El senyor Fuente planteja la qüestió previa de si poden pertenèixer a l'Assamblea els diputats y senadors elegits per Solidaritat, protestant de que aquests vots decideixin la politica del partit republicà.

El president diu que es improcedent en aquest moment la qüestió.

Replica el senyor Fuente que l'Assamblea es sobirana y que per aixó rebutja'ls vots dels solidaris.

El president.—Fins que definitivament no estigui constituida, l'Assamblea no es sobirana.

Proposo que's declari constituida l'Assamblea.

Alguns representants demanen votació nominal, que no té lloc per haver desistit d'ella els mateixos que l'havien demanada, en raó de no tenir més propòsit que protestar contra la presencia dels diputats y senadors afectes a la Solidaritat.

En Fuentes insisteix en que es una qüestió de moralitat que'ls solidaris no decideixin la sort del partit.

El president.—Si hem vingut a armar soroll que's digui; perquè en aquest cas ni la Assamblea's celebrarà, ni jo al menys estaré un moment més en la presidencia.

Se declara definitivament constituida l'Assamblea.

A proposta den Labra s'elegeix la mateixa mesa com definitiva, agregantshi dos vis presidents, senyors Corominas y Gil y Morte, y un altre secretari, senyor Pensiba.

Després s'acorda que l'Assamblea no passi a ocuparse de cap assumpte fins que siguin definitivament aprovades totes les actes y a proposta den Corominas se sospèn la sessió pera que la Comissió d'actes pugui escoltar als interessats en les actes de Jaen, Ciudad Real y Barcelona.

Com no's disposa del local ni per la tarde ni per la nit, fins demà al matí no's celebrarà la segona sessió, que comensarà per la discussió del dictamen de la Comissió d'actes, sobre les abans nomenades.

A l'efecte dita Comissió celebrà aquesta tarde una reunió.

Se donà lectura a multitut de telegrames d'adhesió an en Salmerón, entre altres, del Círcol Republicà de la plassa de Teatre, altres de Juntes municipals y Casino de l'Escolar Republicana de Barcelona.

A la sortida com a l'entrada no s'ha suscitat ni més lleuger incident.

No hi hagué cap grupu.

La Comissió d'actes de l'Assamblea republicana dictaminarà demà, proposant l'aprovació de les actes dels diputats solidaris de Barcelona.

Al dictamen se formula vot particular, declarant que si bé ab arreglo a les bases del partit aquells representen la legalitat, en atenció a les circumstancies perquè atravessa la politica republicana en aquesta localitat, deuen també esser admesos els delegats antisolidaris.

24, de 1 a 3 matinada

Miting lerrouxià

A un quart d'onze's celebrà al Frontó Central el miting antisolidari que estava anunciat.

Presidí l'acte'l senyor Trompeta y assistí bastant concorrencia y moltes senyores.

El discurs del senyor Mir y Miró, ha estat un dels més aplaudits.

Ha dit que'l partit republicà no deu morir, sinó dir al senyor Salmerón que té idees proprles y un programa pera evitar que s'estableixin divisions que tendeixin a arrebatarli la bandera.

Diu que'l senyor Salmerón, la primera vegada que va veure Solidaritat catalana, s'entusiasmà y ofuscà, anant a unirse ab carlins y catalanistes que van contra l'unitat de la patria.

Ara'l senyor Salmerón abandona als republicans que abans el votaren portantlo a les Corts.

Devem tots formar un bloc republicà pera anar contra les idees dels reaccionaris, dones la República es la única que pot salvar a la patria.

Acaba dient que'l programa de la Solidaritat es el que sempre han defensat els partidaris del senyor Lerroux.

El senyor Lerroux pronuncia un extens discurs en el que nega autoritat al senyor Salmerón pera convocar l'actual Assamblea, puix no es diputat de l'Unió Republicana y per lo tant aquesta Assamblea es facciosa.

Entona un himne a la revolució y diu que ha de ferla, millor dit, iniciarla, el poble, y secundarla l'exèrcit.

Dirigeix atacs a la Solidaritat catalana, dient que es un moviment regressiu que va contra l'unitat de la patria.

Diu que si'l senyor Salmerón continúa essent quefe del partit, ell se retirarà a casa seva.

(Veus: No; no.)

Però en el cas contrari, estarà sempre disposat a tot.

Vetllada federal

Se verificà anit en el Centre Federal una solemne vetllada en honor den Pi y Margall, presidida per don Fèlix Latorre y alguns individus de la Junta.

Parlaren en primer terme alguns representants de Centres Federals de provincies enaltint el programa federal.

El senyor Santillan saludà en nom dels regidors republicans madrilenys, però dient que les seves paraules eren de sa responsabilitat exclusiva.

Defensà la Federació predicada per en Pi y atacà la Solidaritat.

Augurà mal de l'Assamblea Republicana.

Acabà assegurant que del programa den Pi serà la victoria.

Don Manuel de Latorre, president del Casino Federal, estudia la Solidaritat catalana y fa notar que pera l'autonomia precisa d'un modo absolut la Federació.

Senyala com no pot discutirse en la Federació l'idea de la patria, dones la Federació es el llas ferm que uneix als municipis y a les regions.

Estudia'ls problemes que soluciona'l Programa federal en lo econòmic y social.

En nom dels de Barcelona parla don César Alfonso, aconsellant s'imitin les virtuts cíviques den Pi.

Don Fèlix Latorre va fer el resum dels discursos, en nom del senyor Benot.

Afirmà que de l'autonomia municipal s'ha de partir pera la formació de les regions.

També diu que'l partit federal no pot entrar en coalicions permanents y que davant de la monarquia es revolucionari.

Acaba llegint un hermós himne a la Federació, del senyor Benot, del qual són aquests paragrafs:

«El triomf den Pi serà complet; la Federació garantisa la llibertat del pensament humà, així com la absoluta llibertat de conciencia.

No vol poders permanents pera que tots resultin igualment responsables, vol la pau y no la guerra, vol el disfrutar de tots els medis de producció per tots els individus de la generació humana y no vol la Federació mateixa sinó pera que formin una sola familia tots els pobles de la terra junts per l'idea de l'amor.»

En els actes verificats en honor den Pi y Margall, estigué representat *El Diluvio* de Barcelona per don Josep M.ª de Latorre y Murillo.

La "Gaceta,,

Publica una reial orde prorrogant fins el 1 de juliol vinent l'admisió d'instancies y reclamacions sobre'ls articles y productes respecte dels que'ls departaments ministerials considerin necessaria la concorrencia extrangera.

Altra disposant que'ls vocals del Consell permanent de la producció y del comers ho siguin a la vegada de la Junta de comers internacional.

Reial orde disposant que siguin proclamats vocals del Consell de la producció y del comers don Adolf Navarrete y de Alcázar y don Lluis Muntadas y Rovira.

S'ha firmat l'arrendament del local de la Administració principal de correus de Barcelona.

Reial orde disposant se declarin vàlids el crèdit asignat de 30,000 pessetes pera camins comensats y'l 41,000 pera nous camins.

Subasta de les obres de construcció y montage de les portes metàlliques pera'ls tinglados del moll de la Muralla de Barcelona.

Rectificant un erro sofert en la R. O. sobre concessió d'aproflitament d'aigües a la riera Major, Barcelona, publicada en la *Gaceta* de 10 de juny últim.

Les diputacions bascongades

SAN SEBASTIÁN. — El dimecres comensarà ses tasques l'Assamblea de les Diputacions basques.

Pròxim Consell

Es probable que demà's celebri Consell de ministres ab el rei.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER

París, 23

Els vinicultors del Mitgdia

En Marcelí Albert

En Marcelí Albert, el leader dels *vignerons*, ha arribat a París, anant al Ministeri de l'Interior y demanant parlar ab M. Clemenceau.

Aquest el rebé y en la conversa acusà severament a l'Albert d'esser responsable dels desordes y de la sang vessada al Mitgdia. Afegí que en el Ministeri no seria pas detingut.

L'Albert, commogut, preguntà al president del Consell lo que devia fer, essentli respost que's posés a la sanció de la llei y que emplegués la seva influencia pera tornar als viticultors a l'orde y a la legalitat.

Le Journal y *Le Temps* publiquen versions poc en consonancia ab la precedent informació.

Segons aquests periòdics, l'Albert els ha declarat que tornava al Mitgdia a complir el seu dever.

—Aquesta nit en el tren de les 8'55 en Marcelí Albert retorna d'incògnit al Mitgdia després d'haver promès an en Clemenceau influir pera apaibagar als viticultors.

El president del Consell ha declarat que l'ha deixat lliure ansiós d'arribar pacíficament a la solució del conflicte.

Plana literaria d' “El Poble Català,,

LLETRES CATALANES

El “Teatre Intim,,

Les darreres sessions del *Teatre Intim*, donades ab gran èxit a la sala del «Círcol de Proprietaris de Gracia», han vingut a demostrar que'l seu incansable fundador, l'Adrià Gual, no desmaia en la generosa empresa de cultura que fa tants anys va comensar a realisar en la nostra ciutat. Qualsevols hagin sigut les circumstancies, treballant en medi hostil o favorable, ell ha vingut mantenint fins ara sempre encès el foc de la seva iniciativa, obrant insensiblement, ab la pertinacia de la gota que arriba a foradar la roca, sobre'l gust del nostre públic y sobre la cultura dels nostres actors. Es una formiga silenciosa, isolada, en Gual, que va fent el seu camí a travers de tots els obstacles, recullint pacientment, insensiblement en el seu cau durant llargs periodes de silenci, un tresor de provisions espirituals que quan arriba un hivern d'escassetat descobreix inesperadament als ulls de tots, fentnosen generosa ofrena. Parlemne, doncs, de la seva obra, tant característica de l'estat especial en que's troba la nostra present cultura. Provem d'esquinsar aquest ben entès vel de modestía ab que sempre's presenta davant del públic y fem veure la gran fecunditat que s'amaga en la seva entranya y que la farà immortal en l'historia de la nova civilisació catalana.

Es el *Teatre Intim* den Gual una institució verament representativa de l'estat de la nostra cultura. *Teatre Intim*, segons l'íntima significació que crec descobrir en aquestes dues paraules, vol dir Teatre en assaig, Preludi de Teatre. Un teatre que en principi no gosa sortir a la plena llum del gran públic perquè sab que's troba en periode de prova y de tanteig; un art que no gosa encara presentarse com cosa definitiva y acabada; una idea recent nada que ha de fer vida de catacomba y ha d'esser servida en comunió a un cenacle d'iniciats abans d'esser escampada com llevor beneída pels camps oberts de l'opinió pública.

Aquesta es, al meu entendre, la primitiva significació del Teatre den Gual y la que li dona tot el seu valor simbòlic; perquè en realitat es la mateixa significació de tot el nostre teatre y fins de tot els nostres art, literatura y civilisació en general. Què es, en el fons, tot lo que fem ab la nostra actual activitat espiritual sinó un gran *Assaig de Civilisació*, un magnífic Preludi de Civilisació? Y la manifestació de cultura que entre nosaltres està més particularment en vies d'assaig es indubtablement el nostre teatre. El teatre es la flor suprema d'una civilisació, y la seva perfecta y definitiva eclosió no té lloc sinó en el darrer y més alt grau de la seva evolució total. En el teatre nacional d'un poble's resum d'una manera viva y palpitant tota la varietat dels instints originaris y adquirits de la rassa; y pera arribar an aquesta plena representació plàstica de l'ànima nacional, pera assolir aquesta síntesi viventa de totes les qualitats atàviques d'un poble, es precís que aquest hagi pogut desplegar previament tot el fons de les seves energies en un periode de lliure expansió. Y aquesta condició indispensable de llibertat, per dissort, encara'ns manca a nosaltres.

Y en Gual, instintivament, ho ha comprès tot això. Ell, comprenent que no ha arribat encara el temps de constituir com institució oficial el Teatre nacional català, per mancar els principals elements educatius pera la formació dels nostres actors y per falta també d'un gran públic verament ilustrat, ha volgut suplir, en lo que cab, dintre l'esfera de l'iniciativa particular, aquesta manca d'un bon Conservatori de declamació catalana y l'absencia d'una tradició dramàtica en el nostre poble, ab una serie d'esforsos dirigits a introduir el bon gust en el nostre públic malejat y a depurar el criteri literari y l'educació intelectual dels nostres actors, dotats en general de grans condicions naturals y de meravellosa intuició artística, però que a la llarga la falta d'una sòlida cultura intelectual els impedeix la completa expansió y'l perfeccionament indefinit de llurs facultats.

En dos sentits s'han endressat els esforsos del fundador del *Teatre Intim*. En primer lloc, com el seu nom indica, ha realisat una obra de refinament artístic, dedicada exclusivament a contentar les exigencies d'una minoria inteligent que, abans que aparegués en Gual ab la seva obra, se veia obligada a anar a terres extrangeres, a les grans capitals mondials, pera satisfer el seu bon gust nascut al calor d'una educació literaria y artística superior a la de llur medi ambient. Y tots els que no'ns podiem moure de casa teniem de contentarnos sentint contar als companys més afortunats que arribaven de l'extranger les meravelles d'art que la dramaturgia moderna exhibia pròdigament en l'escena dels teatres extrangers. ¿Y no era dolorós veure que les companyies extrangeres, franceses y italianes, tenien de venir a casa a treurens de la nostra ignorancia, y veurens obligats a confessar davant d'ells el nostre vassallatge en materia teatral? En Gual va acabar ab aquesta constant humiliació; y tant bon punt va empendre la seva obra, va demostrar que també la nostra llengua, els nostres actors y'ls nostres artistes servien meravellosament pera interpretar les obres més exquisides del teatre modern y les exhumacions més refinades dels teatres antics y que també entre nosaltres hi havia un petit públic selecte plenament capacitat pera assaborir els més alts refinaments y les més sublims concepcions de l'art del teatre. Y així es que desde les grandioses visions de l'antic teatre helènic fins a l'art potent de Hauptmann, desde les creacions immortals de Shakespeare fins a les tragedies punyentes de Mæterlink, desde'ls personatges còmics de Molière y les damiseles elegants del teatre francès del sigle XVIII fins a les figures revoltades del gran Ibsen, tota aquesta infinida gamma de sentiments que han fet vibrar l'humanitat en les seves èpoques més brillants, ha passat per davant dels nostres ulls, com un panorama d'immensa perspectiva y de varietat inagotable, y ha passat parlantnos en la nostra propria llengua y interpretat per gent de la nostra terra; y tot gracies al magnànim esfors d'un home com en Gual, que sab sacrificar com pocs l'interès personal y lucratiu a un ideal de cultura social de fadigosa y llunyana consecució.

Però no ha sigut en la creació d'un teatre pera refinats ont s'ha saturat l'obra den Gual. El seu ideal era més ampli, més generós. Un cop ha tingut format y consolidat aquest petit públic devot de les manifestacions més excelses de l'art dramàtic, un cop el seu nom s'ha escampat de boca en boca y s'ha popularisat entre nosaltres com el del més destre director d'escena que tenim actualment, ell ha aprofitat aquest propici vent popular pera deixar que les seves ratxades sanitoses obrissin de bat a bat les portes del temple fins llavors tancat a les multituts y oregessin ab la llur flaire vital l'ambient interior que menassava tornarse ab el temps emmatzinat d'egoisme y d'artificiositat falsament aristocràtica. Y aquest es el segon periode del seu *Teatre Intim* que ja fa anys ha comensat. En aquest periode ha donat ampla acullida als bons autors de la nostra terra que han acudit a la crida sense ferse pregar. Y es que'l teatre den Gual, per les especials condicions personals del seu director, ofereix als nostres dramaturgs de totes les tendencies un magnífic y lliure camp d'assaig ont poden sembrar totes les noves llavors d'idees que hagin germinat en llur cervell. Jo crec fermament que serà en el teatre den Gual ont se faran els assaigs més sòlids y afortunats del futur drama popular català, fortament caracterisat ab tots els instints originaris de la nostra ànima nacional y ensemps ben sadoll de la saba del sentiment modern. Serà en aquest teatre, en el qual s'acull ab viva simpatía tota manifestació de jovenesa d'ànima per hardida que sigui, ont les multitus foses en una vibració única veuran probablement dibuixarse en les taules les primeres indecises siluetes dels personatges, dels tipus d'ànima representatius de la nostra peculiar espiritualitat de rassa, que han de portar l'esperit català plasmat en una representació forta y palpitant per tots els àmbits del món civilisat, y que en el temps present esperen encara com ombres invisibles la mà del taumaturg futur ab prou poder pera evocarles y enfondir en elles la veu revelatriu. Ara com ara són profètics pressentiments, ressons de veus encara amagades en les ombres de l'avenir, vagues predicions anunciant la naixensa dels heroes que han d'encarnar un dia a venir tota la nostra complexa vitalitat nacional, lo que veiem bategar ab pols enfebrat, ab ritme precipitat de sang jove y ardent en les produccions dels nostres incansables conreuadors de l'art dramàtic. Feliç se pot considerar en Gual de poder oferir *lliure y obert* a tant generosos esforsos el terrer d'experimentació de la seva simpàtica institució del *Teatre Intim*. La seva magnànima iniciativa cova son avenir gloriós pera'l nostre teatre; y el dia en que aquest obri les ales completament lliure y independent, el niu ont ha rebut la calor vital perdurarà com un record etern en les futures generacions.

Continui en Gual tant ferm com sempre en les seves valentes iniciatives; perquè l'esfors heroic que ve realisant y la ajuda sense trabes ni condicions que ve prestant als nostres autors dramàtics, es del tot indispensable pera l'avenir del nostre teatre fins el dia en que aparegui entre nosaltres «l'escena despresa de tot precepte, lliure de tota imitació, amotllada y apropriada fins en els seus més petits detalls a l'esperit nacional y a la inteligencia pública», segons diu en Taine del teatre anglès en l'època del seu esplendor.

MANUEL DE MONTOLIU

Cansó de Crist y de l'Anima

Un pobre pastoret està apenat
del tot agè de pler y de content
y en sa pastora ferm el pensament
y el pit, per son amor, molt llatzerat.

No plora per haverlo amor llagat,
que no l'apena veures afligit
encara que en el cor sia ferit:
més plora de pensar que està oblidat.

Perquè sols de pensar que està oblidat
de la seva pastora, ab molt gran pena
se deixa maltractar y en terra agena,
el pit, per son amor, molt llatzerat.

Y diu el pastoret: Ai malaurat
del qui del meu amor ha fet ausencia,
del qui no vol gosar de ma presencia,
el pit, pel seu amor molt llatzerat!

Després d'un gran silenci s'es pujat
a un arbre y allí ha obert sos brassos bells,
y allí mort s'ha quedat, presoner d'ells,
el pit, del seu amor, molt llatzerat.

SANT JOAN DE LA CREU

(J. dels D., *trad.*)

Sobre estètica

D'ANATOLI FRANCE

En quant a fer teories (en materia d'estètica) es cosa que no'm tenta gens.

Lo que fa que sigui desconfiat en materies d'estètica es que tot se pot demostrar per medi del raciocini. Zenon d'Elea ha demostrat que la sageta quan vola està immòvil. De igual manera se podria demostrar lo contrari, si bé, a dir veritat, fora una mica més difícil. Perquè'l raciocini recula davant de la evidencia y's pot dir que tot se demostra, fòra de lo que sentim com veritable. Una argumentació coordinada sobre una materia complexa no provarà sinó l'habilitat de l'esperit que l'ha conduida. Mr. Maurice Barrès ha estat molt just al dir en un exquisit opúscul (1)! «Lo que distingeix un raciocini d'un jòc de paraules es que aquest no pot esser traduit». Y es segur que'ls homes tenen alguna sospita d'aquesta gran veritat, ja que no's governen mai pel raciocini. L'instint y el sentiment els guien. Obeeixen a llurs passions, a l'amor, a l'odi y sobre tot a la por saludable. Prefereixen les religions a les filosofies y no raciocinen més que pera justificarse de llurs males inclinacions y de llurs accions dolentes, lo qual es ridícul però perdonable. Les operacions que millor realisen són generalment les més instintives, y la natura ha fundat sobre aquestes solament la conservació de la vida y la perpetuitat de la especie. Els sistemes filosòfics han tingut influencia, en proporció al geni de llurs autors, sense que mai s'hagi pogut regonèixer en cap d'ells els caràcters de veritat que'l fessin prevaldre. En moral s'han sostingut totes les opinions y si moltes d'elles semblen acordarse, es perquè'ls moralistes han tingut compte, la majoria de les vegades, de no posarse enfront del sentiment vulgar y de l'instint comú. Si no haguessin escoltat més que la raó pura, els hauria conduit per diversos camins a les més monstruoses conclusions, com se pot veure en certes sectes religioses y en certes heretgíes, els autors de les quals, exaltats per la soletat, han menyspreuat el consentiment irreflexiu dels homes. Segurament que raciocinava molt bé aquella savia cainita que, jutjant la creació dolenta, ensenyava als fidels a violar les lleis físiques y morals del món, a l'exemple dels criminals y particularment de Caï y de Judes. Y raciocinava bé. No obstant, la seva moral era abominable. Una veritat santa y salutaria se troba en el fons de totes les religions, y es aquesta: que l'home té una guía més segura que'l raciocini y que cal escoltar el cor quan parla.

En l'esfera de l'estètica, es a dir, en els núvols, se pot argumentar més y millor que en cap altra materia. En aquest punt sí que cal esser desconfiat y que s'ha d'anar ab por de caure igual en l'indiferencia com en la parcialitat, en la fredor com en la passió, en el saber com en l'ignorancia, en l'art, en l'*esprit*, en la subtilitat y en l'ignocencia més perillosa que l'astucia. En materia estètica, has de têmer els sofismes, sobre tot quan siguin bells sofismes, que per cert n'hi ha d'admirables. Tampoc t'has de fiar de l'esperit matemàtic tant perfecte, tant sublim com vulguis, però d'una delicadesa tant suma, que aquesta màquina no pot treballar més que en el buid, y un gra de sorra en els engranatges es bastant pera espatllarlos. Un s'esglaia pensant fins aont aquest grà de sorra pot portar un cervell matemàtic. Penseu en Pascal!

L'estètica no reposa sobre res de sòlid. Es un castell en l'aire. Volen que's basi en l'ètica. Però no n'hi ha d'ètica. No n'hi ha de sociologia. Tampoc existeix la biologia. L'acabament de les ciencies no ha existit més que en el cap de M. August Comte, l'obra del qual es una profecia. Quan la biologia estigui constituida, es a dir, d'aquí a alguns milions d'anys, se podrà pensar en construir una sociologia. En això s'emplearan un bon nombre de sigles; y després d'això serà fàcil crear sobre bases sòlides una ciencia estètica. Més llavors el nostre planeta serà molt vell y tocarà al terme del seu destí. El sol, les taques del qual ja'ns inquieten, no sense raó, no mostrarà a la terra sinó una fas d'un roig obscur y fuliginós, mitg coberta d'escories opaques, y'ls darrers humans, retirats al fons de les mines, se preocuparan menys de dissertar sobre l'essencia de lo bell que de encendre en les tenebres llurs darrers munts de carbó abans d'enfonsarse en els gels eternals.

Pera fundar la crítica, se parla de tradició y de consentiment universal. No hi ha res de això. L'opinió quasi general, es cert, afavoreix certes obres. Però es en virtut d'un prejudici y mai per efecte de criteri y d'una preferencia espontania. Les obres que tot el món admira són aquelles que ningú examina.

Se les acull com una càrrega preciosa que's passa an els altres sense examinarla. Creieu efectivament que hi hagi molta llibertat en l'aprovació que donem als clàssics grecs, llatins, y fins y tot als clàssics francesos? El gust que'ns porta a una determinada obra contemporania y ens allunya d'una altra es en sí lliure? No es, al contrari, determinat per una multitut de circumstancies extrangeres al contingut d'aquesta obra, de les quals la principal es l'esperit d'imitació, tant fort en l'home y en l'animal? Aquest esperit d'imitació ens es necessari pera viure sense esgarriaments; el portem en totes les nostres accions y domina nostre sentit estètic.

Sense ell les opinions en materia d'art serien molt més diverses encara de lo que ara són. Es gracies an ell, que una obra que, per la raó que's vulgui, ha obtingut al principi alguns sufragis, n'obté desseguida molts més. Solament els primers eren lliures; tots els demés no fan res més que obeir. No tenen ni espontaneitat, ni sentit, ni valor, ni cap caràcter.

Y per llur multitut creen la gloria. Tot depèn d'un petit comensament.

Així's veu que les obres menyspreuades a llur naixensa tenen poques probabilitats de arribar un dia a agradar, y que al contrari les obres cèlebres desde bon principi conserven molt temps llur reputació y són apreciats després y tot que han devingut ininteligibles. Lo que prova que l'acord d'apreciacions es pur efecte del prejudici es que precisament acaba ab aquest. Se'n podrien donar infinitat d'exemples. No'n citaré més que un. Fa cosa de quinze anys, en l'examen d'admissió al voluntariat d'un any, els examinadors militars donaren pera servir de dictat als candidats una pàgina sense firma, que fou objecte, per part de la prempsa en general, de dures crítiques y excità l'hilaritat de molts lectors literats.—Ont havien anat aquests militars, demanaven, a cercar frases tant barroques y ridícules?—Les havien preses, no obstant, de un excelent llibre. De Michelet, del Michelet del millor temps. Els senyors oficials havien pres el text de llur dictat d'aquella esplèndida de Fransa ab que'l gran escriptor termina el primer volum de la seva *Historia* y que es un dels fragments més alabats «*En latitude, les zones de la France...*». Jo he vist inteligents riures d'aquest estil, que'ls semblava el d'algun vell capità. El que més se'n reia era un admirador molt gelós. Aquesta pàgina es admirable, més, pera esser objecte d'una admiració unànim, cal primerament que porti la firma. Lo mateix se pot dir de tota altra pàgina escrita per mà d'home. Al contrari, tot lo que un gran nom recomana té la seguretat d'esser lloat cegament. Victor Cousin descobria en Pascal certes sublimitats que més tard s'ha comprovat que eren faltes del copista. S'extasiava, per exemple, davant d'una certa «raccourcis d'abime» que provenen de una mala lectura. No podem imaginarnos a Victor Cousin admirant aquesta «raccourcis d'abime» en un dels seus contemporanis. Les rhapsodies d'un cert Vrain-Lucas obtingueren una favorable acullida de l'Academia de Ciencies baix els noms de Pascal y de Descartes. Ossiau, durant el temps que se'l va creure antic, semblava'l rival d'Homer. Y se'l menyspreuava desde que se sab que es Mac-Pherson.

Quan els homes tenen admiracions comunes y cadascú d'ells dona la seva raó, la concordia's cambía en discordia. En un mateix llibre aproven coses contraries que no poden trobarse reunides.

Fora una obra sumament interessant una historia de les variacions de la crítica sobre alguna de les obres que més han absorbit la atenció de l'humanitat, «Hamlet», la «Divina Comedia» o l'«Iliada». L'«Iliada» ens encanta avui pel seu caràcter primitiu que hi descobrim de bona fe. Al sigle XVII alabaven a Homer per haver observat les regles de la epopeia.

«Estigueu segurs, deia Boileau, que si Homer ha empleiat la paraula gos, es perquè aquesta paraula es noble en grec». Aquestes idees ens semblen ridícules. Les nostres semblaran potser igualment ridícules d'aquí doscents anys, perquè en fi no's pot posar en el rang de les veritats eternes l'afirmació de que Homer es bàrbre y que la barbarie es admirable. No hi ha en materia de literatura una sola opinió que no's pugui combatre fàcilment ab l'opinió contraria. Qui sabria posar fi a les disputes d'uns sonadors de flauta?...

M. M., *trad.*

---

(1) *Toute licence sauf contre l'amour.*

TRIPTIC

AN EN JOAN MARAGALL

Jofre Rudel

Rudel, princep-poeta, se'n va mars a través.
El princep deixa un poble, el poeta cerca (un bes.
De recansa y desfici el trovador plorava
llàgrimes amargantes com aquella aigua blava
que duia la nau plena de ferrenys marinès
bronzejats pels sols càlids d'Aigües-Mortes y Arlés.
El princep moribon sentia nova saba
montar fins a sa gorja y cantava, cantava.
Y vegé sa estimada—fou son suprem consol—
a l'arribar a Trípoli, quan se ponia'l sol.
Ella anà fins la nau—ell no's podia moure!—;
la nit queia, passible, sobre un cel roig de coure—;
y morí triomfador, tot ple de joia immensa
perquè vegé sa dama y va pensà en Provensa.

Melisenda de Trípoli

Melisenda, al palau, somnia un amor gran
y dorm al soroll clar del surtidó incessant
que rítmicament raja ses crestallines troves.
Sempre són les mateixes y sempre semblen noves!
Y en somnis veu la nau del seu príncep bogant
vers els seus cabells rossos y els seus llavis d'in(fant,
y son pit s'infla foll sota'l blanc de ses robes.
—Un missatger arriba que porta horribles noves
del príncep que en la nau espera, moribon.—
Per arribar fins ella ha travessat el món!
Depressa les cambreres porteu son mantell blau!
Depressa esclaus etíops arranjeulli la nau!
. . . .
Y besà son aimat, y ab un posat contrist,
dels brassos de Rudel passà als de Jesucrist.

Beltrá d' Al-lamació

El cantaire orgullós, llassat d'amors mentida,
vol anarsen enllà y vol cantar la vida;
vol cantà'ls amors nobles y la dolsó y la fel
y se'n va en companyia de son amic Rudel.
Combat ab sarrahins y tot ho fa sens mida,
excita ab cants de guerra a la taifa arraulida
dels mariners en mitg la tempesta crudel
y clama contra'ls homes y clama contra'l cel.
Es l'heroe sorollós que viu en un espasme,
es un crit de victoria, es un clam d'entusiasme;
ell plora, ell aconsola, ell encen el caliu
en l'ànima del Princep perquè arribi a port viu,
y quan la nau, *ja buida*, vers la Provensa rema,
d'aquells amors tant tristos... va ferne un gran (poema.

R. VIVES PASTOR

DE LA PARAULA VIVA

Un Maragall del sigle XIII

...Vos heu estat per mi, aquests dies de viatge, una de mes principals preocupacions. Anant cap Andalusia, a la vista de les invariables *Alcazabas* de les ciutats del Mediterrani, sobre d'una mar tranquila el vostre discurs «de la Paraula», el vostre Elogi de la Paraula, ha estat l'objecte principal de ma lectura y de mes meditacions. No'l coneixia: quan la solemnial sessió de l'Ateneu jo era fòra, també; y era precís aquexa contemplació del viatger de la costa pera ferme tornar, ab el vostre auxili, a un dels temes predilectes, a un dels projectes de la meva època italiana.

Us he llegit atentament, humilment, com qui escolta la veu rítmica dels pensadors del jardí de Tusculanus, y més enllà, de la granja d'Academus. Bé prou que s'endavina l'emoció profonda, que,—vos mateix ho confesseu,—al final del vostre discurs, us enfebrava; el vostre lector ne surt necessariament emocionat. Sou únic pera harmonisar les ànimes nels altres, subjectanties dolsament al vostre ritme propri.

Se us veu tant preocupat del vostre tema! Sou tant efusiu, tant humanament, tant coralment eficàs! Si me n'heu fet pensar de coses,—de coses que us voldria dir!

Me feu l'efecte d'un enteniment iluminat, en l'acte de concebir y escriure el vostre discurs; per la forsa d'una intuició de poeta, fecondant potser inconscientment tota l'historia de les idees, resumiu en poques pàgines un dels «temes eterns» de la problemologia universal.

Jo bé'm sé que la nota del vostre discurs es l'efusió y l'espontaneitat. Parleu del poeta com de *l'home més ignocent y més savi de la terra*. Condemneu *el sacrilegi de la paraula artificiosa o grollera*. Recomaneu—ab una frase quasi evangèlica—*parlar poc y en plenitut y puresa*. No podeu compendre perquè's *parla fredament*. Y com el vici més dolorós de l'humanitat senyaleu *la habitut del massa parlar y del massa sentir*: aquesta habitut ens *enterboleix el sentiment de la santetat de la paraula*.

La paraula es meravella. Parlar es sacerdoci, funció divina. L'home es el sentit de la terra, y la paraula'l sentit de l'home. La paraula es forsa essencial y filla de la forsa. El Verb estava en Dèu y el Verb era Déu.

Pera proclamar *l'actualitat*, serena y profonda, d'aquests sentiments en el sí de la vostra ànima, heu escrit el vostre hermós discurs. Partiu d'una experiencia interna. Ho sentiu així, y es realment així.

Però també veig que escriviu com baix l'impuls vigorós d'una idea mondial, que regularment s'es presentada en els cervells de determinats homes de diversos paisos. Aquesta idea correspon exactament a la *teoria de la paraula com a creadora del món*. — Regoneixereu, ilustre amic, en aquest modo d'explicarme, el tecnicisme obligat ab que exteriorisò un dels pensaments del meu llibre de meditacions lullianes EL HOMBRE COMO CREADOR Y COMO DOMINADOR DEL MUNDO. Heusaquí per què m'heu preocupat tant, vos y el vostre discurs, y perquè en l'ànima d'un viatger dels nostres dies brollaven espontanis y's confonien els records de l'última nostra conversa, al vostre despatx, a la vista del convent de les caputxines y dels atmetllers que heu cantat. —Doncs aquexa teoria de la «paraula com a creadora del món»—aplicació de la teoria dels dos Instints o de les dues Intencions de l'Univers—es una corrent subterrania, prou clara per qui us llegeix «en plenitut y puresa».

Quan se'm va fixar en l'ànima la convicció de la *substancia filosòfica* del vostre treball, vaig pensar desseguida que l'Elogi de la paraula tindria una literatura, més o menys considerable; y que no seria la prova menys petita d'amistat y de devoció a vostres idees y sentiments esmersar algunes forses en acoblar els noms y'ls escrits dels vostres *antecessors y contemporanis*, filosops o poetes, potser ignorats de vos mateix.

La meva impressió es que coincidiu ab un dels cercles d'idees més constants de la cultura universal; que heu escrit en comunió espiritual ab una serie de pensadors; que, quan heu acabat el vostre discurs, heu afegit una pàgina més a la historia de la «teoria de la paraula com a creadora del món».

Vaig embarcarme a Barcelona, ab l'idea fixa de que Roger Bacon, sobre tot en el capítol III de sa famosa *Carta sobre els prodigis* era, realment, un Maragall del sigle XIII. La traducció del document, feta per A. Poisson, ab comentaris, formava part del meu equipatge. Vaig ferme càrreg del punt central de tota la teoria: «*La vérité ne devant jamais être altérée, nous établiront d'abord soigneusement que tout agent manifeste sa force et sa nature sur une matière extérieure... L'homme peut projeter sa puissance et sa force hors de lui d'autant qu'il est le plus noble de la création; et surtout à cause de la dignité de son âme*». El principi fonamental està ja fixat y es impossible desconèixe'l en ses aplicacions. La potencia de l'home. Com a consegüencia, la *potencia de la paraula*. Se vol una raó d'això, y no pot mancar: «*Les paroles naissent à l'intérieur, formulées par les pensées de l'âme et le désir...*» Les paraules són l'home, l'home en sa potencia essencial. Pronunciant paraules, l'home pot contribuir a l'orde de les coses, harmonisarles, *recrearles*. «*On peut produire des phénomènes naturels par la simple émission de la parole, en ayant l'intention et le désir violent de réussir.*» Amic meu, estem potser ben lluny, ara, de l'inocs y de l'humilitat evangèlica del vostre discurs; però no'm podeu negar que aquexa *intenció y desitg violent* són consegüencies naturals de la teoria de l'Home com a creador, com a *poeta*, en el sentit original del mot: *La voix vive a une grande vertu*. Es una virtut potent com una forsa natural, ineludible, però *rítmica y ordenadora*, segons el Maragall de l'Etat Mitja. El comentarista es digne sempre de l'autor. Y me va sorpendre llegir això: «*Toute idée énoncée verbalement, existe, de par la philosophie et la mécanique. Or ici une idée énnoncée, un verbe, est assimilée à une force... Le Verbe le plus magnifiquement magique, est le premier chapitre de la Génèse.*»

Ple d'aquestes idees, a la primera escala vaig anar a terra, cercant febrós altres documents, rumiant moltes lectures passades y esperant noves sorpreses. A Almeria, un bibliotecari condescendent, me va servir certa *Vida de San Indalecio* imponent *in folis* en el qual vaig trobar la discussió més subtil que jo he vist mai—sobre'l *do de llengues*— una altra corrent maragalliana, un altre aspecte de la teoria. Vaig recullir el fet.

A Màlaga, el prefaci de la Química de Lavoisier (tr. D. Joan Manuel Munarriz, Madrid, 1798) y el *Tentamen* de la Botànica de Linneus me varen familiarisar ab l'aplicació científica del vostre *Elogi*. Potser us interessaran aquestes ratlles: «*La imposibilidad de separar la nomenclatura de la ciencia y la ciencia de la nomenclatura, depende de que toda ciencia física se forma precisamente de tres cosas: de la serie de hechos que constituye la ciencia, de las ideas que los recuerden y de las palabras que las expresan. La palabra debe hacer nacer la idea; y ésta debe pintar el hecho; de suerte que son tres estampas de un mismo cuño, y, como las palabras son las que conservan y transmiten las ideas, resulta que no puede perfeccionarse la lengua sin perfeccionar al mismo tiempo la ciencia, ni la ciencia sin la lengua.*» No hi veieu una aplicació del vostre *Elogi*? En un camp més sec y difícil, no es veritat que Lavoisier escriu baix l'impuls d'una aspiració al *domini del món per medi de la paraula*? Y no es cert que una de les funcions de l'ànima contemporania consisteix en construir llengües perfectes?

Maragall, crec que tota una rassa d'escriptors heu vist la *meravella de la paraula*, heu pressentit uns nous horitzons de l'acció dels homes. Y, en el cas particular vostre, crec que vos sou un exemplar perfet, en vostre país, del poder de la *discrimination* dels anglesos, de la subtil *dissociation des idées*, dels remydegourmontistes francesos. Tots procediu —es una altra convicció que deu a les meditacions de *a bordo*— d'aquell Filón Jueu, definidor preclar dels Logos y del Paraclets.

Y els pedagogs! Si n'han d'apendre de vos! El meu germà'm deixa llegir la *Gertrudis*, de Pestalozzi. Que n'era de *baconià* el pobre mestre de Suissa!

DIEGO RUIZ

Barcelona, 22-III-1907.

PAGINES FESTIVES

La deria de l'escopeta

Ja es una afició ben enganxadissa, ja, la de la cassa! Un home, per exemple, pot tenir en certa època de la vida gran taleia per la bicicleta; ve dia, més o menys llunyà, en el que acaba per avorrir completament la *màquina*. Un altre se les enfila per muntar a cavall; ab el temps trobarà que es una diversió cara y que a certa etat resulta fadigosa. L'home se cansa de tot: de teatres, de balls, de tecs, de jòcs, de tota mena de *sports*, de tot: menys de cassar el que ha nascut pera empaitar perdius tota la vida.

Els que són cassadors desde jovenets difícilment deixen l'escopeta quan són vells. Es com el fumar, que hi ha home que per ell es mitja vida y que primer se divorciaria de la dòna que del tabac. Dos fums hi ha que subjuguen a l'humanitat masculina: el del tabac y'l de la pòlvora.

El senyor Roc era un d'aquelxos cassadors recalcitrants.

De menut ja va comensar a córrer montanyes carregat ab l'escopeta, acompanyant al seu pare, que tenia també la deria de les perdius y'ls conills. Quan festejava ho va advertir a la seva xicota.

—Mira, no'n fasis cabal de que no vingui a les festes, puix ho aprofito pera anar a cassar.

—Escolta, ¿y quan serem casats també te n'anirás?

—Veurem, veurem... potser sí.—

Y està clar! No havia d'anarsen? Durant la lluna de mel l'home no va fer cap insinuació, més tant bon punt la lluna entrà en quart minvant, el senyor Roc no pogué resistir més. Ja feia dies que'ls seus companys de glories y fadigues, sobre tot de fadigues, li estaven introduint al cos la més frisosa impaciencia.

Un dia va trobar a un amic.

—Roc, que no ho sabs? El diumenge anarem ab el Sebastià cap a la banda de Piera y'ns vam divertir de debò. Se presenta una anyada de perdius!... El mal es que d'aquí quatre dies ja estaran foguejades y s'alsaran a una llegua de distancia. Demà passat hi tornem y penso que vindràs.

—Home, jo prou ho voldria, però...

—Però, què?

—Tinc a la dòna una mica delicada de salut.

—Ja?

—Bé, no es cosa d'importancia: mareig, desmenjament...

—Està bé, home, està bé. Essent així diré als companys que no vens.

—Escolta.

—Què hi ha?

—No diguis res, encara.

—Que't determines?

—Determinarme, determinarme... ara de cop y volta, no, però demà al vespre't tornaré la resposta.

—Sí, home, sí! Estàs ben fresc si comenses per constituirte en infermer de la dòna!—

A l'arribar el senyor Roc a casa seva, va comensar per gratarse'l front, y anar amunt y avall del pis, capficat y sense dir paraula.

—Què tens, Roc, que sembles tant preocupat?—li preguntà la costella.

—No res... es que...

—Què?

—Res d'importancia—y afegí retrobant de sobte tot el seu valor—que diumenge vaig a cassar y estava pensant que no tinc cartutxos.—

Y d'aquell dia ensà, mentres dura la temporada de la cassa, cada festa ha deixat a la familia pera entregarse a la seva taleia favorita.

Avui el senyor Roch passa ja de la cinquantena, y els anys li han anat acumulant greix y més greix en els teixits, lo que'l contraría extraordinariament, puix, com es natural, se fadiga de mala manera pera pujar montanyes.

—Aquest dimoni de panxa!—exclama moltes vegades—aquests maleits anys!—Jo quan era jove semblava una cabra per la meva llegeresa. Pujava les costes corrents y sense pendre alè, y m'enfilava per dretes pendents com no ho hauria fet una sargantana. Més avui al fer una pujada me tapo desseguida. Cinquanta dos anys, cinquanta dos! qui pogués invertir l'ordo d'aquests dos números!—

Ab tot y trobarse cada dia ab més panxa y ab menos forses no deixa per això d'anar ab l'escopeta al coll cada festa, ab els seus companys que estan tant *deteriorats* com ell.

¡Y fa unes criaturades el senyor Roc!

Sense anar més lluny, aquest hivern passat un dissabte que no va parar de ploure en tot el dia y ab un vent que menassava endursen el monument a Colón, va comparèixer a casa seva més content que un gos ab un òs.

—Demà tindrem un dia de primera—va dir a la seva dòna tot fregantse les mans.

—Així ho sembla—contestà ella rient.

—No ho dic de broma, no. Si'l temps continúa d'aquest modo hi haurà una entrada de ànecs com no's veu gaires vegades.

—Que ho dius de serio? Que potser té'n vols anar?

—No faltava més! Ja he quedat ab els companys pera marxar cap al Prat en el tren de les sis.

—Però, què vols anar a buscar lo que no tens?

—Mira, Gregoria; ja sabs que en aquest punt no puc escoltarte y es inútil que prediquis. Demà cridem a les cinc.

—Ab aquest temps, reina santíssima!

—Me sembla que ja soc prou gran pera saber lo que'm convé.—

No hi hagué altre remei: el senyor Roc va anar al Prat a cassar... un reuma que l'ha tingut tres mesos al llit.

—Ho veus? Ho veus com jo t'ho advertia? —li deia la seva esposa ab llàgrimes als ulls.—Ara ha arribat l'hora de que m'imposi pel teu bé. L'escopeta no la veuràs més; la tinc amagada.

—Gregoria, no fem bromes!

—Ca, no vull que perdis la salut darrera d'aquesta maleída fatlera.

—Gregoria, no'm fassis enrabiar que m'empitjoraré. Porta l'escopeta, y d'aquí en avant vull tenirla a la meva vista: penjada en aquell clau.

—Roc, Roc...!

—Porta l'escopeta't dic, vatúa'l dimoni!

—Bé, home, no t'acaloris, que ja te la duré.

—Y'l *Llampec*, ja'l cuides bé?

—Faig tot lo que sé.

—Es que fora una llàstima que un gos tant bo se'm morís.—

La senyora Gregoria a l'últim té de sucumbir y s'apressura a portar l'escopeta al malalt, que l'examina de tots costats y mana que ningú s'atreveixi a treurela de l'arcoba.

L'altre dia la pobra dòna va explicar al metge lo que feia'l cas.

—Senyor Torrents, ja que de mi en Roc no en fa cabal, fassi'l favor vostè de ferli alguna advertencia, a veure si així, entre tots, podrem treureli del cap aquesta ceba que no més ens proporciona disgustos.

—Quedi descansada, senyora Gregoria, que li faré totes les reflexions que siguin necessaries.—

Y aquell dia després de pendre'l pols al malalt, el senyor doctor li digué:

—Senyor Roc, aquest atac de reuma que ara sofreix, y que va adquirir al Prat el dia de la cassera dels ànecs, es un avís que vostè dèu escoltarlo y no oblidarlo mai. A la joventut li són permeses moltes temeritats que resulten funestes si's posen en pràctica a mitja etat. A vostè no li convé de cap manera'l fadigarse y té que evitar en absolut les humitats, que'l perjudicarien extraordinariament; per lo tant, jo, com a amic li aconsello que's deixi de casseres y que pensi més en la conservació de la salut.—

Aleshores el senyor Roc, ab llàgrimes als ulls, li respongué al doctor:

—Senyor Torrents, tinc cinquanta dos anys y les ilusions de la joventut m'han fugit totes, totes... menys la de la cassa. Conservo aquesta y m'hi ocupo més fortament cada dia, convensut de que les ilusions són trossets de vida. Jo agraeixo la bona intenció dels seus consells, però no puc seguirlos.

—Es que si'ls consells de l'amic no són escoltats, aleshores la proibició del metge s'imposa.

—Més tampoc se té en compte!—y afegí exaltat—un trosset de vida que'm resta y voldrieu pèndremel!... no, mai! ningú té cap dret a matarme d'anyoransa!—

Y agafant l'escopeta que tenia al capsal del llit, s'hi abrassà ab tota la forsa.

Per cert que al primer moment, donada la excitació del malalt, aquesta acció ocasionà un bon esglai al senyor metge.

ALEXANDRE FONT

Imprempta Domènech, Ampla núm. 7

GRAN EXPOSICIÓ RIBAS

Formen part d'aquesta, el mobiliari y demés objectes destinats a la **V Exposició d'Art de Barcelona** y que, per les moltes dificultats irreglamentaries, oposades per alguns senyors de la subcomissió executiva, no va esser possible nguressin en ella.

El dia 25 se tanca l'exposició o Plassa Catalunya, 4

Emulsió Vergés

d'Oli de fetge de bacallá incongelable, Bálsam de Tolú y Lacto-fosfat de cal.

La elaboració es tan perfecta que **No s'descompón—No s'altera—De gust agradable.**

CONTRA la **TOS**, REFREDATS, **DEBILITAT**, RAQUITISME, DECAIMENT, **TRISTESA**, ESCROFULISME, BRONQUITIS, **ANEMIA.** El millor remey de bon pendre y el més digestible.

Venda: En totas las Farmacias y Droguerias.

Al engrós: M. DALMAU OLIVERES, J. VILADOT y FARMACIA VERGÉS de Torelló.

Els senyors Metjes poden disposar d' alguns frascos pels seus malalts pobres, dirigintse al autor, a Torelló.

✝

ESQUELES MORTUORIES

Se n'admeten pera sa inserció, en aquesta Administració, plassa Santa Agna, 17, fins a les dotze de la nit, y en la impremta, fins a dos quarts de tres de la matinada.

¡FORA PEL MOIXÍ!

Els **POLVOS COSMÉTICS DE FRANC** treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita el cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguen pel moixí (vello) a la cara y brassos, pera que aquel poden destruirlo.

Un pot: 2'50 pesetes. S'envia certificat pel correu si per endevant se reben 3'50 pessetes en lliuranssa de Giro mútuo o en segells de correu.

FARMACIA BORRELL

COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU), 52, BARCELONA

CASA PREMIADA EN L'EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE PARÍS DE 1900

Elíxir antidiabétic del Dr. Sastre y Marqués

D'èxit el més segur pera curar tan terrible enfermetat, disminuint sempre sa intensitat, purificant la sang, tonificant el sistema nerviós y aminorant, ja la albuminuria, com també la glucosuría en les diabetes insípides. Sa curació se logra ab gran rapidesa.

Dr. SASTRE Y MARQUÉS, Carrer de l'Hospital, 109, y Cadena, 2-Barcelona

—FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT—

Milán 1906: Gran Premio

R. WOLF

Magdeburg-Buckau

Oficinas de Barcelona: Diputacion 286

Manuel Crusat, ingeniero

Semifijas y Locomóviles de vapor recalentado y de vapor saturado de 10 á 500 caballos.

La fuerza motriz más economica de la actualidad.

Gran reserva de fuerza. Applicacion de toda clase de combustible. Seguridad absoluta. Gran duración. Regularidad de marcha.

Producción total 450 000 caballos.

Presupuestos gratis

AMARGO DE ANGOSTURA

DEL DR. J. G. B. SIEGERT & HIJOS

Mr. Mc. Carthy, analizador del Gobierno inglés y miembro del Instituto de Química de Londres dice: «Como carminativo y aperitivo no puede ser el Amargo de Angostura más excelente. Yo considero que el Amargo de Angostura ó Angostura Bitters es superior á todos los otros amargos que existen en el Comercio. *El vermouth, cocktail, absenta, té, café, jerez, champagne, refrescos,* etc. ¿qué son sin Amargo de Angostura ó Bitters? Bebidas incompletas y deficientes.

PÍDASE EN CAFÉS Y RESTAURANTS

En Barcelona: Fortuny hermanos, Hospital, 37

BANYS "LA CONCHA BADALONESA"

Hermosa platja. Unica per aigües netes. Tren M. Z. y A., anada y tornada, bany y roba: 60 céntims

Del 24 de juny al 15 de setembre.—36 trens diaris

Banys de Ribas-Hotel LA CORBA

Totalment restaurat

OBERT DE PRIMER DE JULIOL A 15 DE SETEMBRE

FONT Y PARC DE LA SALUT. Així s'anomena la grandiosa y ombrívola arbreda, alfombrada de verd herbei y voltada de deleitosos passeigs que hi ha davant de l'Hotel y a la vora de l'enjogassat riu Fresser. Tot això y l'esser prop de la riquíssima y abundosa font natural, el fan un dels llocs més bonics pera estiuejarhi.

El ben cuidat servei de fonda es dirigit pel mateix amo, don Ramon Orriols. Capella, grans sales, café, billar, diaris, correu, etc. Preus reduits. També hi há pisos amoblats y ab gas; habitacions ab cuina y aigua viva pera'ls que vulguin cuinarse. Pera més detalls, dirigirse als proprietaris. Direcció telegráfica: **Banys Ribas, Corba.**—A l'estació de Ripoll, quan arriben els trens, hi trobaran el cotxe de la casa.

GASTEM MOLT

y per lo tant ens queda poc pera empleiar cabals en coses extraordinaries. No obstant, hi ha molt de que no podem prescindir pera presentarnos bé en societat. Y d'ont traurem els diners pera comprar aquells objectes cars quina majoria ens venen del extranger y'ls cobren a l'acte?

En Alemanya fien als espanyols

La casa que sotscriu vos servirà, posats a casa ab tota discreció y pagables en els plassos que indiqueu sens cap aument a preus de fàbrica: trajos complerts pera senyor y senyora, impermeables, rellotges de tota mena, objectes de joieria moderna, mobles, articles d'ornamentació, bicicletes, motocicletes, màquines de fotografiar, lentes de teatre y milers d'altres objectes.

Dirigiuvos a la

Empresa Alemanya Exportadora Arnold Feuer

Berlin S. W. 48., Friedrichstrasse 27

envïant vostra adressa y un sagell de correu de pesseta (sense enganxar) y a volta de correu rebreu un gran catàleg ab dibuixos y preus.

GRAN BALNEARI

proprietat de la Societat anónima

Vichy Catalá

Situat entre l'estació y'l poble de Caldes de Malavella (Girona).

Distancia de Barcelona: En tren correu, 3 hores; en tren lleuger, 2 hores 35 minuts.

Establiment de primer ordre.—Inauguració de la temporada, dia 1 de maig.

Aigües hipertermals, de temperatura 60°, alcalines, bicarbonatades-sódiques. No tenen rival pera'l **reumatisme, la diabetes y afeccions de l'estómac, fetge y melsa.**

Aquestes aigües de universal renom, se venen sols embotellades y les ampolles duen tots els distintius ab el nom de la **Societat Anonima Vichy Catalá.** Cridem la atenció dels consumidors y molt particularment dels malalts pera que no's deixen sorpendre admetent com idéntiques a les nostres aigües altres d'**artificials** que s'ofereixen en aquest mercat ab noms de **fons imaginaries** que són solament marques de fábrica y no **fonts d'origen.**

Se venen a tot arreu.—Administracio: Rambla de les Flors, 18, entressol.

SÍFILIS

SA PRESERVACIÓ MITJANSANT LA

Pomada HERMESYL

preparada segons els treballs y fórmula del

Dr. METCHNIKOFF, de l'Institut Pasteur

L'HERMESYL, s'emplea ab eficacia absoluta després de tot contacte sospitós; encara que hagin passat sis hores després del mateix.

DESCONFIEU DE LES FALSIFICACIONS!!

De venda a les principals farmacies.

Dipòsit general y venda a l'engròs a Espanya:

ALFRED RIBRA Y FILLS.—BARCELONA

LA PERMANENT

4 duros y mitg

2 duros y mitg

Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotzena; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respaldo tapissat a 18 duros.

Llits pera sommiers.

Amplaria 5 pams

Cortinatges confeccionats a 4 duros, de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panyos, cenefa, sarrell y abassaderas.

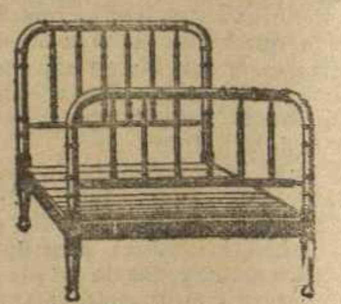

4 duros

3 duros

7-Plassa Universitat-7

CAPSES DE LUXE

Pera casaments y bateixs ab 50 per 100 d'economia

FABRICA Y DESPATX: Carrer de Sant Pau, n.° 33

EPEYGOL!!!

Ab una injecció o irrigació durant les vintiquatre hores consecutives al contacte sospitós, EVITA EN ABSOLUT el contagi de la

SÍFILIS y BLENORRAGIA

Cura depressa y radicalment tots els fluixos de les dònes per rebels que siguin a tot altre tractament.

DE VENDA A LES PRINCIPALS FARMACIES

MOTORS

a gas, benzina y petroli

LA FOURMI

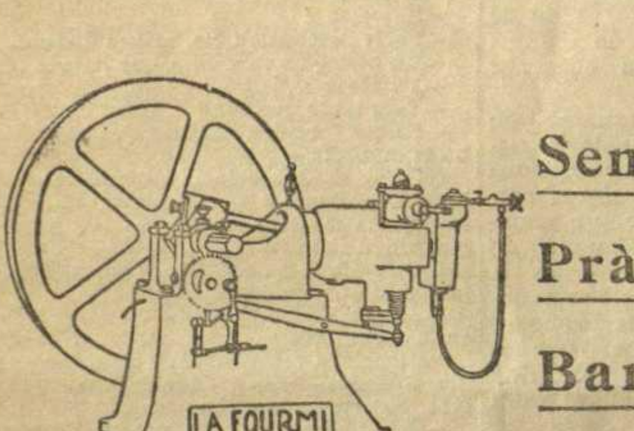

Senzills

Pràctics

Baratos

Els millors pera moure bombes, maquinaria agrícola y petites industries

DAVID FERRER y C.ª (S. en C.). Escudellers, n.° 6

BARCELONA

---

30 años de vida tiene el

ANUARIO DEL COMERCIO

DE LA INDUSTRIA,
DE LA MAGISTRATURA Y DE LA ADMINISTRACIÓN

DE ESPAÑA

CUBA, PUERTO RICO, FILIPINAS, ESTADOS HISPANOAMERICANOS Y PORTUGAL

(BAILLY-BAILLIERE)

PARA

1907

Precio: 25 pesetas, franco de porte.

Dos voluminosos tomos, impresos en papel Indiano, lo que ha permitido reducir su peso y volumen á pesar de llevar más datos y páginas que en años anteriores.

CONTIENE

DATOS: Estadísticos.—Geográficos.—Históricos.—Descriptivos.—Monumentos.—Vias de comunicaciones, telegráficas, telefónicas, postales.—Producción agrícola, industrial, minera, etc.—Comerciantes.—Industriales.—Principales contribuyentes.—Magistratura.—Administraciones del Estado, provinciales, municipales y eclesiásticas.—Ferias.—Fiesta mayor.—Aranceles, etc., etc.—En fin, cuantos ***datos*** pueden ser ***útiles*** al comerciante, industrial, oficinas del Estado, sociedades de todas clases, á las personas de carrera, civiles, militares, liberales ó eclesiásticas.

PARTE OFICIAL, detalladísima, por estar ***reconocido de utilidad pública por Reales órdenes.***

Todos los pueblos de España, por insignificantes que sean, ordenados por provincias, partidos judiciales, ciudades, villas ó lugares, incluyendo en cada uno: 1.°, una descripción geográfica, histórica y estadística, con indicacion de las carterías, estaciones de ferrocarriles, telégrafos, teléfonos, ferias, establecimientos de baños, círculos, etc.; 2.°, la parte oficial, y 3.°, las ***profesiones, comercio é industria,*** con los nombres y apellidos de los que las ejercen.

Los habitantes de ***Madrid, Barcelona*** y ***Valencia,*** por sus tres órdenes de apellidos, profesiones y calles. Y los de ***Cuba, Puerto Rico*** y ***Filipinas*** por los dos órdenes de apellidos y profesiones. Información completísima de todos los ***Estados Hispanoamericanos.***

Portugal, completo.

Sección de anuncios é Indice geográfico.

De venta en la Librería editorial de Bailly-Baillière é Hijos, Plaza de Santa Ana, 10, Madrid, y en las principales del mundo.

MOBLES DE A. DIRAT

— Exposició permanent de

DORMITORIS, MENJADORS, DESPATXS, SALONS, etc., etc.

GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES

Carrers de Mendizábal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54

Pianos y harmoniums de lloguer desde 10 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 78, entresol, primer.

PER REBELS

que siguin les malalties de la **PELL**, cedeixen ab l'ús intern del

SOFRE LIQUID

del Dr. TERRADES

que es el millor **depuratiu** conegut. — Pera untures, la **Pomada de sofre.**— De venda a les farmacies. Pera més detalls, vegis al Doctor TERRADES,

Carrer Universitat, 3, pral.

Representació directa y dipósit de tota classe de máquines **Tricotoses** rectilinies y circulars pera fabricar y compondre mitges, mitjons y demés articles de punt sense costura. **Nous y perfeccionats models.**—Se venen tant sols al comptat y garantisades en absolut, máquines corrents rectilinies desde **225 pessetes** y les circulars desde **90 pessetes** compresa l'ensenyansa. Dirigirse: **Casa Agustí;** carrer de Girona, núm. ; fundada en 1888.

Al que justifiqui esser l'amo d'un gos d'aigua blanc, trobat a la Plassa de Santa Agna, li será entregat en aquesta Administració.

Casa apropósit pera estiueig, situada en punt céntric y prop de la platja en la vila de Lloret de Mar. Conté aigua viva y abundant y's llogará per mesos o per temporada. Pera detalls, dirigirse al despatx del Procurador, Sr. Bou, Lauria, 7, segon, d'aquesta ciutat o al Secretari del Jutjat Municipal d'aquela vila

---

Gran finca al millor punt de Sant Boi del Llobregat, fresc i saludable, molt arbrat fruitó, bona aigua, amoblada, instalació eléctrica, neta de gravamens. Se ven a bon preu. Raó: Notaria de D. Josep Sorribas. Passeig de Gracia, 31, entresol. De 9 a 12 y de 4 a 7.

VENDA A PLASSOS

mobles, máquines pera cusir, rellotges, trajos, Hospital, 101.

MOTOR a gas de 5 cavalls sistema National pera vendre, podent veures funcionar. Carrer Blanco, 22. Sans.

Telescopi potent, en venda. Ocasió. Raó: Puig. Rambla Santa Mónica, 5, baixos

---

Herpes (Brians)

La pomada y essencia antiherpétiques de Botta, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els **brians** y demés malalties de la pell per inveterades que siguin. Són tan grans las virtuts d'aquets remeis, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada istiu tenen de pendre banys y aigües sulfuroses sense lograr curarse.

Unich dipósit: Farmacia de Borrell, **Comte del Assalt, núm. 53** (cantonada al carrer de Sant Ramon).

Cartró-cuiro pera cobertes

Roviralta y C.ª

Carrer Ample, núm. 24, Barcelona

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or
LIEGE, 1905, Diploma d'Honor

AL COMPTAT ⁂ A PLASSOS ⁂ LLOGUERS

Passeig de Gracia, 34, ent.-BARCELONA